

PUOLA VOKIEČIUS VISAME VAKARU FRONTE

BELGIJOJ IR LIUKSEMBURGE NACIAI PRIVERSTI GINTIS IR TRAUKTIS

7,000 Amerikos ir britų lėktuvų vakar ir šiandien puola nacių karo centrus

PARYŽIUS, gruod. 25 d. — Praeitą ketvirtadienį ir penktadienį amerikiečiai sulaukė vokiečių, o vakar ir šiandien vokiečiai nacių trauktis atgal, sako iš fronto ateinančios žinios. Vakare pasitaikė labai geras oras, sąjungininkų aviacija pirmą kartą turėjo progą vykusi pulti vokiečių armiją.

Amerikos karo jėgos, perorganizuotos ir sustiprintos, puolė vokiečius šiaurinėje ir pietinėje kilyje. Vokiečių kariuomenės štabas pripažįsta, kad vienas ir kitas vokiečiai buvo priversti trauktis atgal. Ypač smarkiai smūgis jiems suduotas Liuksemburge.

Tarp Grosbous ir Berdorf miestelių ejo nepaprastai kraujingos tankų ir pėstininkų kovos, vokiečiai kelis kartus puolė amerikiečių laikomas pozicijas, bet ir čia priešas buvo priverstas trauktis atgal. Amerikiečiai pasistūmė pirmyn 25 mylių ruožu.

Stavelot apylinkėse taip pat ejo smarkus tankų mūšis, vokiečiai puolė amerikiečius, keliose myliose išklojo po porą tūkstančių savo kareivių, bet negalėjo užimti miestelio. Mal-

medy fronte jie taip pat bandė prasiveržti, bet ir iš čia sugrįžo atgal.

Vokiečiai pasiekė St. Hubert, Libramont ir Martelange sritis, bet jau nepajėgė minėtų miestelių okupuoti. Priešo puolimoji galia jau susilpnėjo, iš kelių fronto vietų naciai traukiasi su dideliais nuostoliais.

Lemiamą smūgį vokiečiams vakar sudavė sąjungininkų aviacija. Puolimo pradžioje vokiečiai ejo pirmyn be didelio pasipriešinimo, nes blogas oras neleido lakūnams pakilti. Vakare ir šiandien tūkstančiai lėktuvų puolė vokiečius ne tik pačiame fronte, bet ir tolimesnėje užfrontėje.

Vakar 7,000 lėktuvų puolė vokiečių tankus ir pėstininkų koncentracijas. Apskaičiuojama, kad ir invazijos dieną prieš nacių nebuvo pasiųstas didesnis lėktuvų skaičius. Šimtai lėktuvų puolė priešą iš Prancūzijos ir Anglijos bazių. Jiems pavyko sunaikinti 116 priešų tankų, 778 automobilius, 139 lėktuvus ir sustabdyti judėjimą plentais. Amerikiečiai neteko 39 lėktuvų.

GRAIKIJOJ SUKILĖLIAI REIKALAUJA SUDARYTI NAUJĄ KRAŠTO VALDŽIĄ

Gen. Bela Miklos sudarė naują Vengrijos valdžią, skelbia Maskvos radijas

ATĖNAI, Graikija, gr. 25 d. — Britų gen. Scobie paskelbė ELAS memorandumą, kuris jam buvo įteiktas prieš 48 valandas.

Sukilėliai reikalauja sudaryti naują Graikijos valdžią, kuri turi atstatyti piliečių laisvę. Be to, sukilėliai sako, kad britų karo vadovybė neturi jokios teisės kištis į graikų vidaus reikalus.

Graikai yra savo krašto valdovais, todėl mes ir reikalaujame tikrai laisvos ir nepriklausomos valdžios, sako memorandumas.

SUKILĖLIAI PUOLA GEN. ZERVAS

Atėnuose britai laimėjo daugiau pozicijų, bet sukilėliai atkakliai priešinosi, tenka kovoti dėl kiekvienos strateginės vietos.

Šiaurėje sukilėliai pasiuntė kelis tūkstančius ginkluotų vyrų, kurie okupavo Janiną, gen. Nicolas Zerva partizanų centrą. Jis prašė britų pagalbos, bet šie laiku nesukubė atvykti.

ELAS memorandumas paskelbia kruviną britų intervenciją į graikų kovas.

Pradžioje Papandreu valdžios nariai pritarė regencijai, bet

Vengrijoje sudaryta nauja valdžia

LONDONAS, gruod. 25 d. — Maskvos radijas paskelbė, kad sovietų armijos okupuotoj Vengrijoje sudaryta nauja valdžia.

Josios priskyje atsistojo gen. Bela Miklos, kuris karo pradžioje perbėgo pas rusus. Naujos valdžios buveinė randasi Debrecen miestelyje.

Maskvos radijas pasakoja, kad ji kontroliuoja didelius Vengrijos plotus ir pašaukė vyrus karo tarnybon. Užs. ministeriu paskirtas Gyongyosy.

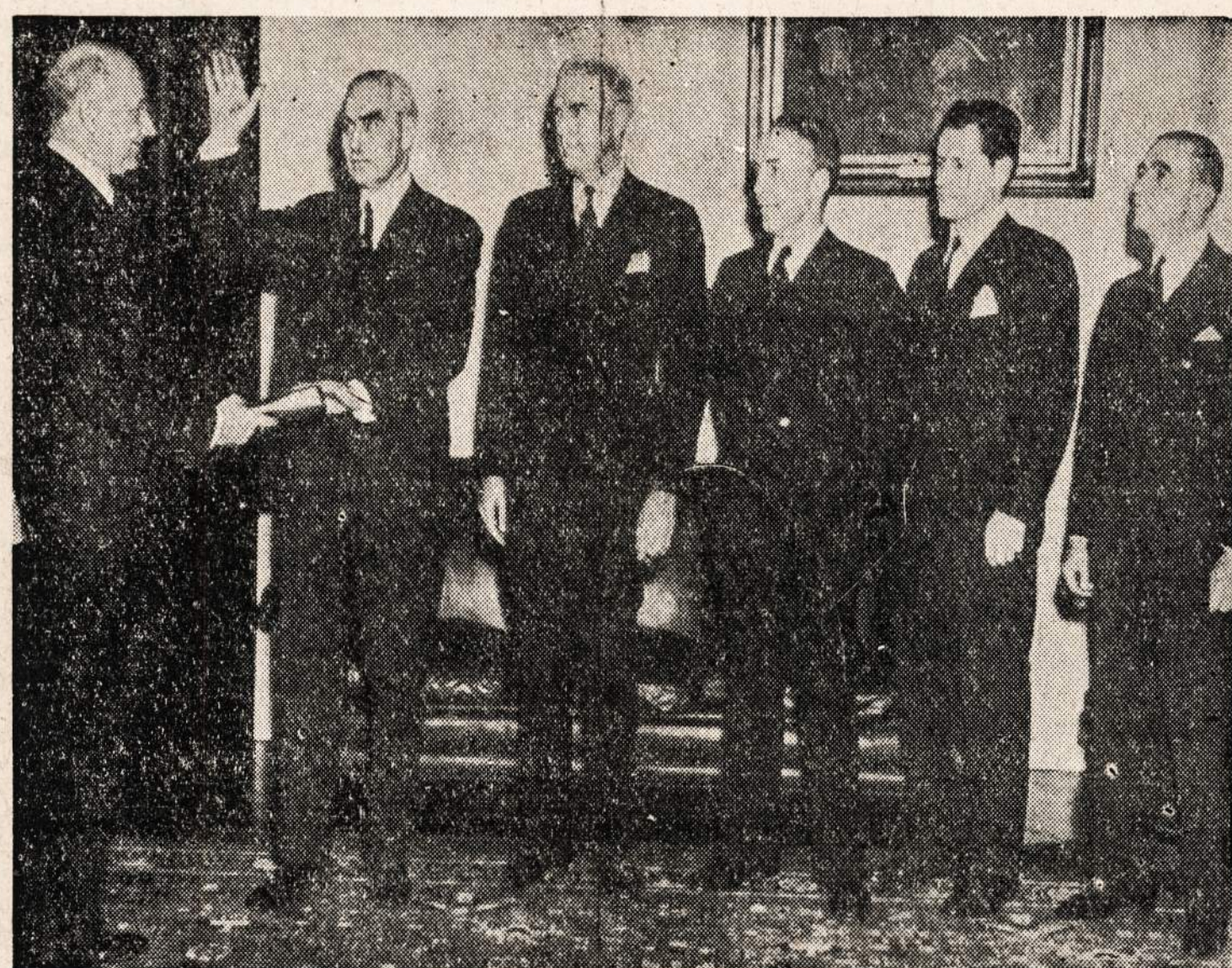
Lėktuvai sugrįžo iš Iwo Jima

WASHINGTON, D. C., gr. 25 d. — Didieji Amerikos lėktuvai vakar bombardavo japonų pozicijas Iwo Jima saloje, visi lėktuvai grįžo į savo bazes, paskelbė adm. Nimitz.

Per paskutines 17 dienų amerikiečiai kasdien puolė šį japonų karo centrą.

Laivyno vadovybė nori išnaikinti japonų centrus, nes iš Iwo priešas praneša į Tokijo apie atėjantį Amerikos lėktuvus.

Prisaidina užs. departamento pareigūnus

Aukščiausiojo Teismo teisėjas Stanley Reed prisaidina Senato užgirtus paskretorius. Paveiksle matosi: Joseph C. Grew ir penki kiti paskretoriai. Iš kairės į dešinę: teisėjas Reed, Grew, Will Clayton, Archibald MacLeish, Nelson Rockefeller ir James Dunn. Ceremonijos buvo atliktos Valstybės departamente, Washington, D. C.

Pritaria tarptautinei organizacijai

VATIKANAS, Italija, gr. 25 d. — Kalėdų proga popiežius pasakė kalbą, kurioje pasisakė už tarptautinę organizaciją taikai pasaulyje palaikyti.

Popiežius pareiškė, kad karą laimėjusios valstybės privalo būti gailestingos ir nepriimti nepakeliamų sąlygų pralaimėjusioms tautoms.

Jis griežčiausiai pasisakė prieš bet kokią diktatūrą, ir dėkoja Ispanijai ir Argentinai už suteiktą pagalbą karo metu nukentėjusiems gyventojams.

Popiežius savo kalboje paminėjo visą eilę valstybių, kurių tarpe yra ir Lietuva.

Kanadiečiai pasiekė Rossettą

ROMA, Italija, gr. 25 d. — Po slėnyje kanadiečiai sudavė vokiečiams smarkų smūgį ir pasiekė Rossettą miestelį, šiandien paskelbė sąjungininkų štabas.

Aukštumose jiems pavyko okupuoti Della Volpe kalną, kuris turi didelės strateginės reikšmės.

Penktoji Amerikos armija laimėjo kelias pozicijas Bologna fronte.

Rusai veržiasi prie Liepojos

LONDONAS, gr. 25 d. — Sovietų karo vadovybė sutraukė nepaprastai daug kariuomenės ir bandė prasiveržti Liepojos fronte, bet jiems nepavyko, šiandien paskelbė vokiečių štabas.

Vokiečiai pripažįsta, kad kitose Latvijos vietose rusams pavyko pralaužti vokiečių laikytas linijas.

Maskva savo pranešime neužsimena apie kovas Latvijoje.

KENUOTAS MAISTAS IR ĮVAIRIOS MĖSOS RŪŠYS VĖL RACIONUOTOS

Italijoje kanadiečiai sumušė vokiečius ir įsiveržė į Rossettą miestelį

WASHINGTON, D. C., gr. 25 d. — Kainų tvarkytojas Chester Bowles, pasiremdamas paskutiniaisiais ekonominės stabilizacijos direktoriaus nurodymais, kenuotą maistą ir įvairias mėsos rūšis vakar vėl racionavo. Valdžia atėmė galia įvairios spalvos stampukėms, o už sviesto svarą paskyrė 24 punktus.

Paskutiniu metu cukraus, sviesto ir įvairių daržovių atsargos žymiai sumažėjo, todėl valdžia ir priversta imtis šių priemonių.

SENIEJI PUNKTAI JAU NEGALIOJA

Buvo visa eilė punktų, kurie galiojo ir susenė, bet Chester Bowles juos panaikino. Jis tvirtina, kad valdžia negali činkamai paskirstyti maisto, jeigu turi ir senais punktais rūpintis.

Bowles sako, kad maisto atsargos sumažėjo, bet jis pabrėžia, jog krašte yra pakankamai maisto, niekam neteks badauti ir nereikia kelti nerimo dėl naujų patvarkymų.

Prancūzai rengiasi nuvertinti franką

LONDONAS, gruod. 25 d. — Prancūzų valdžia rengiasi nuvertinti franką, kad galėtų tinkamiau vystyti tarptautinę prekybą.

Prie šios nuomonės prieita prancūzų ir britų ekonomistų pasitarime.

Prancūzijoje karo teismas nuteisė mirti ir sušaudė tris vokiečius, kurie užfrontėję dėvėjo J. Valtstybių uniformas. Jie sugauti kariškame J.V. automobilyje.

Dabar už britų svarą mokėdavo 200 prancūzų frankų, bet manoma, kad ateity mokės iki 275 arba net 300 frankų.

Rusai artėja prie Budapešto

LONDONAS, gruod. 25 d. — Vengrijų sovietų karo jėgos vėl prasilažė ir okupavo Szekesfehervar miestelį, sako paskutinės žinios iš Maskvos.

Raudonoji armija okupavo Bieske miestelį ir bando supti Budapeštą. Vokiečiai jau neteko vieno svarbaus plento, kurio galėjo evakuoti savo armiją iš vengrų sostinės.

Čekoslovakijoje sovietų karo jėgos okupavo Leva stotį ir pasiekė Hron miestelį.

Vokiečiai bando vilioti giesmėmis

PARYŽIUS, gr. 25 d. — Vakare vakare vokiečių garsialbiai visame fronte bandė vilioti Amerikos kareivius Kalėdinėmis giesmėmis.

Amerikos artilerija visą laiką apšaudė priešų pozicijas ir išvaikė klasingai tykojantį priešą. Visą vakarą ir naktį griaudė artilerija ir tarškėjo kulksvaiddžiai, švenčių metu nepadarė jokios petraukos.

Sąjungininkai paėmė nelaisvėn 12 vokiečių kareivių, kurie prisipažino šaudę civilius Belgijos gyventojus.

Vakar 26 vokiečių belaisviai pabėgo iš Papago Park, Arizona, stovyklos. Policija apsupo apylinkes, manoma, kad vokiečiai netrukus bus sugauti.

MIRĖ JŪROS KAP. ANTANAS KASKELIS, GIMNAZIJOS DIREKTORIUS D. KALVELIS

Lietuvoje tragiškai žuvo Jonas Šernius, lt. J. Žukauskas, A. Strolienė-Sutkytė

WASHINGTON, D. C., gr. 25 d. (P.Z.) — Teko patirti, kad 1944 metų vasarą mirė atsargos jūrų kapitonas Antanas Kaskelis, buvęs "Prezidento Smetonos" karo laivo vadas. Gyvybės jis neteko Vokietijoje, Pomeranijoje, Schivelbeine. Vasarą Kaune mirė Antanas Blinstrubas; Aukštojo Panemunė, A. Veiksra; Kašiadoryse mirė ir ten palaidotas Domas Kalvelis, vietos gimnazijos direktorius; Rokiškyje — Lijolė Čepaitė; Viliampolėje — Marytė Simanskaitė; Aleksote — Vladas Čechanauskas; Bratkiškėje — Kazys Rimkevičius.

Sunaikino 25 japonų lėktuvus

LEYTĖ, Filipinų salos, gr. 25 d. — Amerikos lakūnai šiandien vykusiai bombardavo japonų aerodromus Manilos apylinkėse, paskelbė gen. MacArthur štabas.

Lakūnams pavyko sunaikinti 25 japonų lėktuvus. Pačioj Leytėje valymo darbas eina vykusiai, 77-toji divizija okupavo kelis kalnus ir išvalė užsilikusius japonus.

Vakar vakare amerikiečiai dainavo Kūčių giesmes, bet japonų laivai jiems sutrukdė.

Amerika turi imtis vadovybės

CHICAGO, Ill., gr. 25 d. — J. A. Valstybės yra turtingiausia ir galingiausia valstybė, todėl jos turi imtis vadovybės pasaulyje, vakar pareiškė Robert M. Hutchins, universiteto prezidentas.

Šiandien pasaulyje reikia moralinės vadovybės, Amerika privalo būti tuo vadovu. Naujasis Pasaulis privalo pagelbėti atnaujinti visą pasaulį, diskusijose pareiškė Hutchins.

Nėra jokio pateisinimo, kuris galėtų Ameriką sulaukyti nuo tos vadovybės.

Neapykanta tarp abiejų Graikijos kovojančių pusių kasdien stiprėja, manoma, kad bus labai sunku susitarti dėl bendradarbiavimo.

Naujai paskirtas Prancūzijos ambasadorius jau atskrido į New Yorką.

Britų lakūnai vakar vykusiai apšaudė du vokiečių laivus.

Šių metų vasarą tragiškai žuvo Anastazija Strolienė-Sutkytė. Kartu su ja gyvybės neteko kiti du jos šeimos nariai. Žuvo Stasys Petkamas; Jonas Šernius; atsargos leitenantas Jonas Žukauskas (Jis 1941 metų vasarą sugrįžo į Lietuvą, kai Minsko apylinkėse pavyko kartu su kitais deportuojamais lietuviais pabėgti nuo čekos.); Juozas Pocius ir Stasys Valnauškas.

HERBAČIAUSKAS PARASĖ DVI KNYGAS

Rašytojas J. A. Herbačiauskas, kuris savo laiką buvo Vytauto Didžiojo Universiteto profesorius, 1944 metų vasarą dar tebebuvo gyvas ir gyveno Varšuvoje, kur jis išsikėlė gyventi dar keletą metų prieš karą. Jis tuo metu baigė ruošti spaudai savo kūrybos porą tomy, jų tarpe buvo prozos formos paruošta poema "Lietuva".

Prieš sovietų okupaciją jis rucžėsi tą medžiagą pasiųsti Lietuvon ir duoti spaudai.

ČIURLIONIENĖ IR BALTRUŠAITIS TEBERAŠO

Sovietų okupacijos išvakarėse Lietuvoje buvo paruošta spaudai J. Baltrušaičio "Ašarų Vainikas", kuris susideda iš dviejų dalių, ir Putino-Mykolaičio eilėraščių "Rūsios Diecos". Be to, Pūtinai parašė keletą veiksmų dramą "Operacija".

Juozas Maceika paruošė spaudai darbą apie Vrublevskio biblioteką, kuri vėliau perėjo į Lietuvos Mokslo Akademiją.

Teatre pastatyta Sofijos Čiurlionienės "Didžioji Mūgė". Išspausdinta S. Santvaro 7 pavieklų pjesė "Kaimynai".

Iki sovietų antrosios okupacijos Lietuvoje pasirodė penki numeriai "Naujosios Sodybos" ir 31 numeris "Dirbančiųjų".

— Šveicarai patyrė, kad paskutiniaisiais dviem mėnesiais vokiečiai išvežė iš Vengrijos 600,000 žydų. Žydai vežami į Auschvitz koncentracijos stovyklą.

— Vokiečių propagandos agentūros skelbia, kad sąjungininkai bombardavo Diez stovyklą, kurioje laikomi amerikiečiai.

Vėliausios Naujienos

— Vakar vokiečiai dar kartą bandė pulti centraliniame pralaužto fronto ruožu. Amerikiečiai puolė iš pietų ir šiaurės, 800 Amerikos lėktuvų griovė nacių užfrontėję esančius tiltus ir susisiekimo centrus.

— Tokijo radijas skelbia, kad 12 Amerikos karo laivų ir aviacija smarkiai apšaudė Bonin ir Volkano salas. Trys Amerikos lėktuvai aplankė Tokijo.

— Sovietų armija smarkiai puolė vokiečius įvairiuose Latvijos frontuose.

— Leytėje amerikiečiai užėmė didelius japonų karo medžiagų sandėlius, priešas neturėjo laiko jų susprogdinti.

— Atėnuose britai laimėjo kelias naujas pozicijas, bet ELAS kareiviai atkakliai priešinosi sostinėje ir Pirėjų uosto srityje.

— Vakar pasitaikė gražus oras vakaro fronte, Amerikos ir britų lakūnai vykusiai puolė vokiečių karo centrus.

Šaltas, debesuotas.
Saulė teka — 8:18; leidžiasi — 5:25.

LIETUVIŲ RATELIAI

SUVALKIEČIŲ MIŠRUS CHORAS

Suvalkiečių Mišrus Choras turėjo savo regulierias pamokas gruodžio 18 dieną Lietuvių Auditorijoje. Nors tai buvo laikas kada visi yra užsiėmę Kalėdų pirkimais, bet į pamokas atsilankė visi nariai. Toks pasišventimas yra girtinas. Turėta pasitarimas.

Kadangi pamokos yra laikomos pirmadienio vakarais ir jos prapuola Kalėdų ir Naujų metų dienomis, tai choras nutarė šias dvi savaites pamokų neturėti, t.y. gruodžio 25-tą ir sausio 1-ą 1945 m. Visi choro nariai prašomi įsitaisyti, kad sekantios pamokos įvyks sausio 8 dieną paprasčiausioje vietoje, Lietuvių Auditorijoje, 8 valandą vakare.

Po metinių švenčių vėl stovime prie darbo. Turime kelis užkietimus pildyti programas, tad visi privalome lankytis pamokose, kad gerai pasirodytu-

mėm, butumėm tinkamai susimokinė.

Dabar, švenčių proga, noriu padėkoti visiems choro nariams už draugišką kooperavimą. Draugės ir draugai, tik taip bendrai dirbant dirbant ir galime palaikyti chorą, kuris dirba meno srity.

Širdingai ačiū poniai Onutei Metricks, choro mokytojai, kuri pasiūlymusiai dirba jau ne toli du metai. Mums visiems choro nariams malonu turėti mokytoją, kuriai rūpi choras taip, kaip ir savo asmeniškai reikalai. Ačiū dienraščiui Naujienoms, kurios suteikė daug vietos savo skiltyse mūsų choro reikalams. Visa tai suteikia mums daugiau energijos darbuotis ir ateity.

Dar kartą ačiū. — Suvalkiečių Mišrus Choro pirmininkas A. K. Valukas.

KALĖDOS, PADDY IR TESSI

Parašė G. V. Jonas
Vertė K. Čepukas

(Tęsinys)

Taip ji išgirdo choro giedojimą; tarpe keleto kitų balsų pažino Paddy balsą. Tessi prisistatė prie tų durų ir atsigulė ant sniego. Ji laukė kada Paddy išeis.

Po šešių valandų laukimo prasivėrė karčiamos durys. Paddy, be kepurės, viena ranka laikydama blondinę panelę, kita ranka bonką degtinės, išėjo iš karčiamos. Jis dar stipriai ėjo, dainuodamas visus balsus, kiek tik galėjo išreikšti. Kiti jo draugai sekė paskui jį.

Tessi priėjo prie Paddy, pauslė jo batus ir drabužius, prikišo nosį prie Paddy rankos, bet šis nekreipė dėmesio. Vienok tai buvo ne pirmas kartas. Tessi žinojo, kad visuomet, kai Paddy buna girtas, jis nepažįsta jos, neatiskiria tuomet nuo kitų šunų.

Paddy su savo draugais, dainuodami, nužingsniavo į Heart Ease karčiamą. Tessi ir čia atsigulė ant sniego. Iš Golden Bowl valgyklos, skersai gatvės, patarnautojas išmetė Tessei nuo stalų likusių valgių.

Tris dienas Tessi negirdėjo Paddy balso, nors ji budėjo visą laiką netoli durų. Jos niekas neleidė į vidų pažiūrėti. Jeigu ji ir bandė kada įlįsti, durims prasivėrus, tai kuris nors asmuo dar ir skaudžiai paspirdavo ją dideliais, kietais batais. O kai kurie praiviai ir lazda užtvodavo per nugarą. Neturėjo Tessi progos išeiti, kur į šiltą vietą, maitinasi raudama patvoriuose išmesto maisto. Ji lūždėjo ir laukė savo šeimininko išeinant.

Tuo tarpu Paddy po ilgų ir gausių "vaišių", užpakaly karčiamos, kambary, miegojo, ant stalo rankas pasidėjęs ir galvą jomis parčinęs. O kai pabudavo ir išgirdavo keletą stiklų degtinės, tai vėl užmigdavo.

Pagaliau Paddy persikėlė į Golden Gate karčiamą. Tessi ir čia tęsė budėjimą.

Prieš Naujus Metus oras buvo tykus ir šaltas. Tessi pakėlė savo smailią nosį aukštyn ir užuodė netolimą oro permainingą. Paddy išėjo iš Golden Gate karčiamos. Svyrnuodamas žingsniavo gatvę. Tessi sekė paskui jį. Paddy sugrįžo šilgatyvę, Tessi tempė jį už drabužių nūtvėrusi, bandydama

jį prikelti. Paddy voliojosi sniegu ir ledu sukaustyta me šilgatyvyje, keikė ir spardė šunį, šaukdamas, jogei šuo ji drasko. Praeiviai šoko gelbėti Paddy, mušdami Tesę. Ši pagaliau cypdama nubėgo tolyn; kitaip ją būtų užmušę.

Paddy atsikėlė ir nuėjo į "Miners Delight" karčiamą. Tessi pasekė, ir čia pasiliko šilgatyvyje ir laukė kada jos šeimininkas išeis.

Miners Delight karčiamoje kilo barniai ir muštynės. Tarpe daugelio kitų girdėjosi ir Paddy balsas. Tessi, išgirdusi savo šeimininko balsą, neri-mavo, ausis pastačiusi cypė. Jeigu ji įėjusi vidun, ji galėtų savo šeimininkui pagelbėti, bet, dėja, niekas vidun jos neleidė.

Prasivėrė karčiamos durys, Paddy dviilinkas iškrito pro duris į gatvę. Tessi pribėgo prie gulincio ant sniego savo šeimininko, laizė jo veidą, įsikandusi jo rankovę tempė jį. Paddy atsisdėjo ir piktai žiūrėjo į Miners Delight karčiamos duris. Atsistojęs, jis žengė atgal prie karčiamos durų. Tessi pastojė jam kelią, įsikandusi jo drabužių tempė jį tolyn nuo karčiamos.

Pagaliau Paddy, po trumpo mąstymo, nutarė, kad jau užteks Kalėdas švesti. Pastovėjęs keletą minučių, jis nusitarė eiti namo.

Smulkus sniegas krito. Tessi, pakėlus aukštyn smailią nosį, užuodė besiarinančią audrą. Paddy vienplaukis, be kepurės, sunkiais žingsniais, dažnai suklupdamas, ėjo iš miesto namo. Tessi žinojo, kad jos šeimininkas jau grįžta, tad ji išbėgo ir priešakį ir ėjo poval, rodydama kelią.

Krintančio sniego gabalai didėjo. Vėjas pradėjo šėlti. Išėjus iš Nomo į laukus, taip sakant, jau nesimatė nė dangaus, nė žemės: sniegas ir vėjas siuntė.

Paddy pradėjo dažniau suklupti, sniegas darėsi vis gilesnis. Paddy vis mažiau žingsniavo, Paddy turėjo bristi sniegu aukščiau juostos. O priešaky buvo 40 mylių keliuonė.

Jeziuitų kunigas Charles, atlikęs pamaldas savo bažnytelėje, ėjo tuo pačiu keliu namo, savo dideliuose kailiniuose įtraukęs galvą ir kovodamas su siaučiančia pūga. Jisai pasivijo žmogų, kuris kėlėsi ir vėl puolė ir neišbrendamą sniegną, ir šunį, kuris traukė parpuolusį žmogų iš sniego. (Bus daugiau)

ATEINANTI SEKMADIENI
ŠAUNIOS VESTUVĖS

APSIVĖDA CORP. STEVE BARAN IR PANELĖ NORA
SKAMARAKAS. ŠLUBĄ DUOS TEISEJAS ZURIS.

Ateinanti sekmadienį, gruodžio 31 dieną, Chicago Lietuvių Auditorijoje įvyks šaunios vestuvės panelės Noros Skamarakas, 5140 So. Neenah ave., ir Corp. Steve Baran (Baranau-sko), 10542 So. Indiana ave., Chicago, kuris tarnauja kariuomenėje jau trejus metus ir už jūry išbuvo daugiau, negu pus-trėjų metų.

Panelė Nora Skamarakas ir karys Steve Baran susižiedavo jau prieš trejus metus. Gi šį sekmadienį, 4 valandą po pietų, Lietuvių Auditorijoje įvyks judvieji vestuvės. Šlubą duos teisėjas John T. Zuris.

Jaunasis Corp. Baran yra parvykęs 80 dienų atostogų iš už-jūrio. Jis tarnavo Aleutų salo-s, P-lė Nora yra duklė velio-nio Prano Skamarako, kuris yra buvęs iki mirties nuosirdus so-cialistas ir mūsų pažangiosios

visuomenės veikėjas. Jisai mi-rė kai p-lė Nora buvo dar ma-ža mergaitė. Jo motina yra po-nia Ona Kundrotienė, seno mū-sų visuomenės darbuotojo, An-tano Kundroto žmona. Iš ma-žų dienų p-lė Nora Skamara-kaitė priklausė mūsų draugi-menėje jau trejus metus ir už-jūry išbuvo daugiau, negu pus-trėjų metų.

Vestuvėse pamergės bus Irene Depsky ir Cecilia Benson (p-lės Noros sesers duk-tės, o Jerry Baranaukas neš-ziedą.

Vakarienė ruošiamą Lietuvių Auditorijoje. Jaunai porai lin-kėtina daug laimės gyvenime. — V. P.

MOTIEJUS KARČIAUSKAS

Rodos, kaip vakar dalyvavo me pobuviuose, kalbėjome apie įvairius gyvenimo reikalus; ro-dos, kaip vakar rišome painias šių dienų problemas. Karas bei-siai išsiūbavęs, liejasi žmonių kraujas, žūsta jaunos gyvas-tys, dega, pleška miestai ir vis-kas virsta griuvėsiais ir pele-nais. Baisu ir pamąstyti, kaip kaujasi mūsų jaunuoliai su nuožmiu pasaulio priešu visuose karo frontuose.

Drg. Karčiauskas sako: Juk ir mano Jurgis jau eina aštuo-nioliktus metus, tik pajusiu, kad išleidžiu ir jį į kariu-me-nę.

Tiesia, jeigu mėnesį kitą drg. Karčiauskas būtų pagyvenęs, tai būtų tekę ir jam vienintė-lį savo sūnų ralydėti, kaip pa-lydėjo jau tūkstantčiai tėvų ir riatingų lietuvių savo mielus si-nus, linkėdami jiems priešą nu-galėti ir sugrįžti namo.

Bet, dėja, Motiejus Karčiaus-kas praėjusių, 1943 metų, gruodžio 25-ą, tai yra, Kalėdų ank-stvą rytą išsiskyrė iš mūsų tarpo ant visados. Jau metai laiko prabėgo nuo jo mirties. Jis dar buvo nesenas, dar ga-lėjo ilgai gyventi ir dar daug padėti darbuotis lietuvių visu-menei. Juk darbo yra begalo daug.

Motiejus prie mažiausios pro-gos užsimindavo: Kažin kaip mūsų Lietuva išsilaikys, kai jos žmonės iškenlės tas visas nelaimes, kurios juos užpuolė, tuos neįsakytus vargus ir kančias? Jis ne tik buvo darbo žmonių klasės mylėtojas, jis buvo kartu ir karštas tėvynai-nis.

Gal dar ne broliai, nė kiti giminačiai nežino apie drg. Karčiausko mirtį. Gal namiš-čiai, kurie dar gyvi yra, turi viltį, kad kada nors sulauks Motiejų atlangant Lietuvą ir su

juo pasimatys, maloniai pasikal-bės, išsilgę vieni kitų, taip il-gai nesimatę. Gal laukia jo par-vykstant šaukutos parapijos žmonės ir Valatkiškių gimtinės kaimas — tie laukai, miškai ir gojalai, kur Motiejus jaunystę leido, klausydamas čibonėlių dainų. Bet viskas veitui. Gyve-nimo saulė jau nusileido jam ir niekuomet nebeužtekės. Šios ša-lies žemė prigludė jį ir sutei-kė jam ramybės vietelę.

Jis išvyko iš savo šalies su viltimi ir vėl sugrįžti pas sa-vuosius, dar kartą pamatyti tą padangę ir aplinkumą, kurioj

LIUDVIKAS STANKUS
gyveno 1313 S. 50 Ct., Cicero

Mirė gruodžio 22 d. 6:30 v. vak. 1944 m., sulaukęs pusės amžiaus; gimė: Šiaulių apsk., Užventio parapij. Paliko nu-luodę: moteris Petronėlė, po pirmo vyru Bomilienė, duk-tė Emilija Martin ir jos vyras William ir du anukai; brolis Povilas ir jo moteris Bessie ir jų šeima, gyvena Michigan valstijoje; sesuo Petronėlė Benzinienė ir jos vy-ras Mykolas ir jų šeima; po-dukra Antanina Pleuch ir jos vyras John ir jų šeima; pusbrolis Petras Valuska, jo moteris ir jų šeima ir kiti gi-minės ir pažįstami. Kunas pasavotas Ant. Petkus kap-lyčioje, 1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Laidotuvės įvyks trečiadie-nį, gruodžio 27 d., 8:30 val. ryto iš koplyčios ir šv. Anta-no parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nuly-dėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Liudviko Stan-kaus giminės, draugai ir pa-žįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir su-teikti jam paskutinį patarna-vimą ir atsisveikinimą.

Nuludė lieka:
Moteris, Duktė, Brolis, Sesuo ir kitos giminės

Laidotuvų direktorius A. Petkus, tel. Cicero 2109.

JUOZAPAS NEFFAS
GYVENO 6428 SOUTH CARPENTER ST.

Mirė gruodžio 22 d., 7:00 val. ryto, 1944 m., sulaukęs pusės amžiaus, Gimes Lietuvoje, Panevėžio apskrity, Naujamiesčio parapijoje Garšvų kaime.

Amerikoje išgyveno 45 metus. Paliko nuludę: sunus Juozapas; duklė, marti; brolis Walter; 3 seserys—Elzbieta Linkartienė, Polonia Kulikauskienė ir Kle-mencija Stungienė; 2 dėdės Jurgis Simonas Kirduliai.

Priklausė Lietuvių Kareivių Dr. (Cicero). Kunas pasarvo-tas Lachawicz koplyčioje, 2314 West 23rd Place.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, gruodžio 27 d., 8:30 val. ryto iš koplyčios ir Aušros Vartų parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Juozapo Neffo giminės, draugai ir pažįstami nuo-sirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuludė lieka:
SUNUS, DUKTĖ, BROLIS, SESERYS.
Laid. Direkt. Lachawicz ir Sunai, Tel. CANAL 2515.

teko gyventi, ir su širdies skau-smu palikti ją ir keliauti sve-tur.

Motiejus šeima ir draugai aplanko jo kapą, atsimena jo gražius darbus ir nuosirdumą, ir jo draugiškumą. Dar ir šiandien jo pasakaitės ir juokeliai, kurių girdėdavo Motiejus draugai, tebeskamba jų tarpe. Bet nepermdaujama mirtis vienas anksčiau, kitus vėliau pasiima pas save.

— R. Š.

Naciai dėvi ameri-
kiečių uniformas

PARYŽIUS, gr. 22 d. — Pa-tirta, kad dabartinio puolimo metu vokiečių šnipai vartoja amerikiečių uniformas.

Pačiame Paryžiuje karo va-dien jo pasakaitės ir juokeliai, kurių girdėdavo Motiejus draugai, tebeskamba jų tarpe. Bet nepermdaujama mirtis vienas anksčiau, kitus vėliau pasiima pas save.

Fronte vokiečiai vartoja amerikiečių pagrobtais tankus ir kitus ginklus.

SUSIRINKIMAI

LOVEIKIS Siunčiam Gėles
Telegramu
Visas Pasaulis
Dalis
KVIETININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams
ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308

URBA Gėlės Mylinčiams
Vestuvėms, Ban-
kietams, Laidotu-
vėms, Papuoši-
mams.
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

FAISOME Skalbiamas
Mašinas, Refrigerato-
rius, Dulkių Valytuvus
ir Motorus
DARBAS GARANTUOTAS
1649 West 47th St.
Tel. YARDS 1866.

SOPHIE
BARCUS

RYTINĖ RADIO
VALANDA
—IS STOTIES—
W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:45 val. ryto
iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15
val. ryto.
Pirmadieniais laipgi 7:00
val. vakare.
Išgirskeite vėliausias žinias
muziką ir kitus įdomius
pranešimus.

Chicago's Draugijų,
Klubų Valdybos
1944 Metams

TEISYBĖS MYLĖTOJŲ DRAU-
GYSTĖS VALDYBA 1944 ME-
TAMS: Joe Balchunas, pirm., 7149
S. Sacramento Ave.; St. Stanevi-
ce, Vice-pirm., 858 West 33rd
Street; A. Kaulakis, Nut. rašt.,
3261 So. Halsted St., Tel. Victory
0399 arba Yards 0123; F. Kasper,
Fin. rašt., 3534 So. Lowe Ave.; J.
Rachunas, Iždininkas, 2656 W.
69th Street; Z. Grigonis, Kontr.
rašt., J. Racevici, Iždo globėjas;
V. Valaitis Ligonijū prižiūrėtojas;
Dr. J. P. Poška, Daktaras-kvotė-
jas, 3133 So. Halsted St.; L. Ju-
cius Maršalka, Susirinkimai vyk-
sta kas antrą sekmadienį vyk-
vieno mėnesio, 12 val. dieną, Chi-
cago's Lietuvių Auditorijoje, 3133
So. Halsted St. nariai priimami
nuo 18 metų iki 45 metų, vyrai
ir moterys.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ
POLITIKOS KLUBŲ VALDYBA
1944 METAMS: Pirmininkas—C.
Kairis, 3031 N. Park Side Ave.,
tel. Berkshire 7406; Vice-pirm.,
M. Cepulevici, 3327 W. Le Moyne
St., Spaulding 7903; Prot. rašt.,
A. Lungewicz, 1814 W. Wabansia
Ave., Humboldt 2285; Finansų
sekr.—S. Bucevici, 3327 Le Moyne
St., Spaulding 7903; Kasierius
—M. Popiere, 1701 N. Crawford
Ave., Albany 9236; Maršalka—A.
Kuprevici, 3327 W. Hirsch St.
Susirinkimai laikomi kas trečią
trečiadienį, 3800 Armitage Ave.

ARERIMAN LITHUANIAN CITI-
ZENS CLUB 12 WARD VALDY-
BA 1944 METAMS: Pirmininkas—
N. Klimas, 4516 So. California
Ave.; Vice-pirm. — J. Manikas,
Route 1, Box 137, Blue Island,
Ill.; Nut. rašt.—Paul J. Petraitis,
812 W. 33rd St.; Finansų rašt.,
Lucille S. Dagis, 2902 W. Persh-
ing Road; Kontr. rašt.—A. Kve-
dara, 4246 S. Maplewood Ave.;
Kasos globėjas—Rose Litvinas,
4127 S. Maplewood Ave.; Kasie-
rius—J. Mikšis, 3990 Archer Av.;
Maršalka—J. Balcius, 2820 West
40th St.; Kontrolės komisija: —
A. Saldukas, L. Lubik, H. Gram-
mantienė, A. Miller, N. Petraitis.
Susirinkimai atsbuna kiekvieno
mėnesio trečią (3) sekmadienį,
Hollywood svet., 2417 W. 43rd
St. Į klubą priimami vyrai ir
moterys lygiomis teisėmis.

ŽEMAIČIŲ KULTūros KLUBO
VALDYBA 1944 METAMS: Pirmi-
ninkas — Steponas Narkis, 4353
S. Talman Ave., tel. Virginia
1279; Pirm. pagelb. — Alfonsas
Masiulis, 3252 So. Halsted St.;
tel. Victory 7319; Nutarimų rašt.,
—K. Kaziauskas, 4528 S. Spaul-
ding Ave.; Fin. rašt., — Leonas
Geniotis, 4905 S. Kominsky Av.;
Iždininkas—Paul Petraitis, 812
W. 33rd St.; Kasos globėja Bar-
bora Gurskienė, 3250 S. Halsted
St.; Maršalka — Anna Gerdus,
3139 W. 39th St. Susirinkimai lai-
komi kas trečią trečiadienį, Hol-
lywood svet., 2417 W. 43rd St.,
kaip 7:30 val. vakaro.

PIRKITE KARO BONUS

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOTVIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

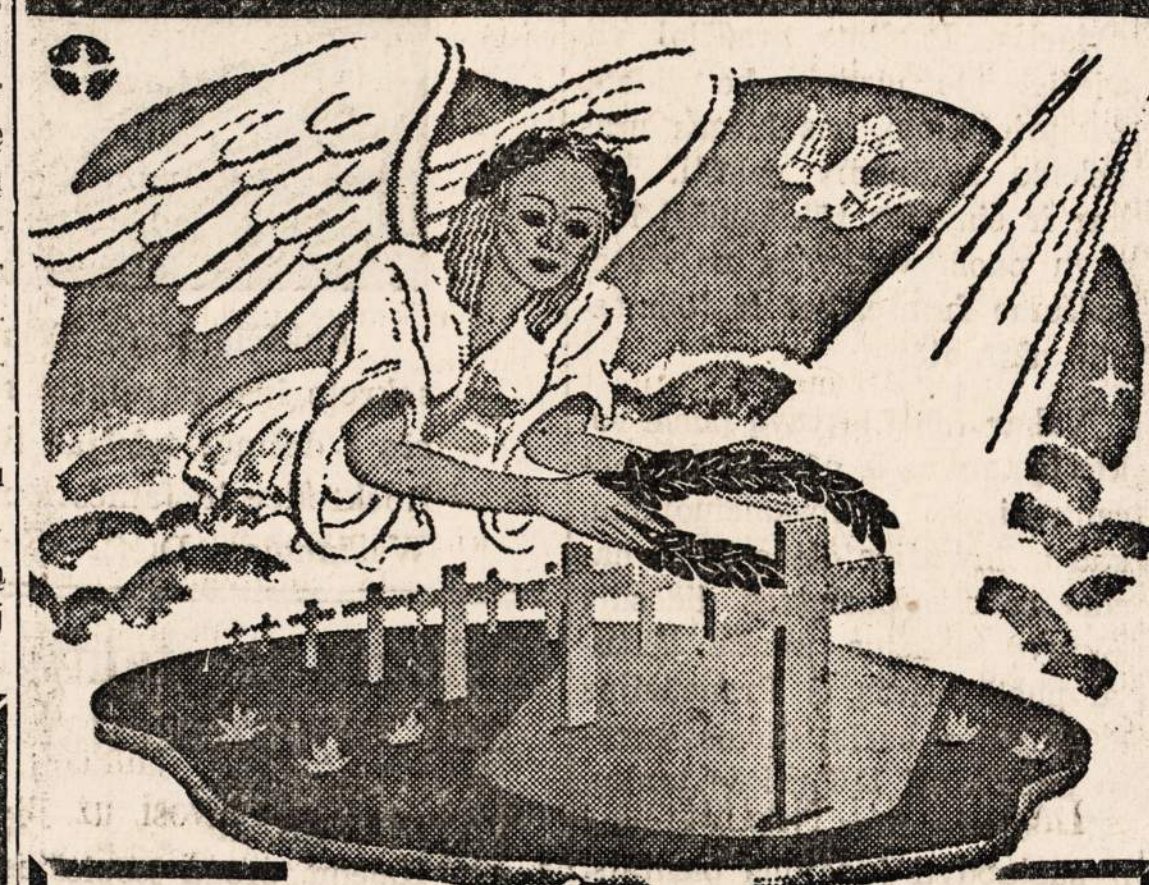
4605-07 So. Hermitage Ave.

Visi Tel. YARDS 1741-1742

4330-34 So. California Ave.

Telefonas LAFayette 0727

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

A. B. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

TELEFONAS GROVEHILL 0142

1410 South 50th Avenue

TELEFONAS CICCRO 2109

CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

Laidotuvių Direktorai

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance
Patarnavi-
mas Dieną
ir Naktį

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

MAŽEIKAS
3319 LITUANICA AVENUE

EVANAUSKAS
Phone YARDS 1138-1139

LACHAWICZ IR SUNUS

TEL.: CANAL 2515 PULL 1270 COMMODORE 5765
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

J. LIULEVICIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

Chicago Lithuanian Society

CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJA

Pašalpos Ligoje, Pomirtinių ir Kultūros Draugija.
Draugijos Ofisas, 1739 So. Halsted Street. Telefonas Canal 0117

VALDYBA:
K. KAIRIS, prezidentas K. AUGUSTAS, išdėstas
P. J. RIDIKAS, vice-prezidentas K. P. DEVEIKIS, trustas
V. MANKUS, sekretorius P. MILASEVICIUS, trustas
P. MILLER, finansų sekretorius
DR. MONTVIDAS, Dr. jos Doktoras, K. GUGIS, Dr. jos Advokatas

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS PASTOGĖS

LAISKAI

Už poros dienų visiems Chicago Lietuvių Draugijos nariams bus išsiųstinėti laiskai. Be laiško, kiekvienas narys gaus specialų kuponą Draugijos metiniam vakarui. Tą kuponą arba orderį bus galima išmainyti į tikieta, pridėdant 20 centų. Tai valdžios taksai, kurie būtinai reikia sumokėti. Vadinasi, įžanga nariui į Draugijos vakarą yra nemokama, kaip ir seniau būdavo, tačiau valdžios takas tenka sumokėti.

Kaip jau buvo pranešta, vakaro programa susidės iš vaidinimo dramos "Iš Meilės". Tai vienas puikiausių veikalų, koks kada nors buvo vaidinamas tarp lietuvių. O kadangi veikalo vaidinimui tapo sutrauktos geriausios mūsų scenos jėgos, tai liko nutarta sakyti veikalo suvaidinti mūsų metiniam vakarui. Juo labiau, kad nedidelis skaičius narių jį matė, kai prieš kelias savaites jis buvo suvaidintas Chicago Vyrų Choro parenginie.

BALOTAS

Kartu su laišku bus pasiųstas kiekvienam nariui balotas. Balote, kaip matysite, yra sužymėti 8 kandidatai. Tuo tarpu valdyba susidėdė iš 7. Tai reiškia, kad balsuoti reikės tik už septynis kandidatus. Tad tik septynis pasirinkite ir už juos balsuokite. Jokiu būdu nebusuokite už 8, nes tuo atveju jūsų balotas bus sugadintas.

Pačiame balote yra pažymėtos instrukcijos, tad malonėkite tų instrukcijų laikytis. Ypačiai įsitemkite laiką, iki kurio balotas turi būti grąžintas, — balotas turi pasiekti ofisą iki sausio 15 d. 1945 m. Jei jis bus gautas vėliau, tai nesiskaitys.

Jūsų patogumui yra pridėtas ir konvertas. Pabalsuokite, idėkite balotą į konvertą ir pasiųskite. Nei adreso jums reikės užrašyti, nei pašto ženklo lipdyti, — o tai reiškia, kad baloto pasiuntimas yra labai patogus ir iš jūsų pusės mažai pastangų reikalauja.

METINIS SUSIRINKIMAS

Ir pagaliau laiške pranešama apie mūsų draugijos metinį susirinkimą, kuris įvyks sausio 19 d. 1945 m. Northwest Hall, 2403 W. North Ave. Susirinkimų salė randasi 3-me aukšte.

Metinis susirinkimas prasidės 8 val. vakaro. Bus išduotas auditorių raportas už pėrcitų metus.

Beje, iki šiol draugijos metai oficialiai baigdavosi su lapkričio paskutine diena. Šiemet metai baigsis su gruodžio 31 d. Vadinasi, apyskaita bus išduota už 13 mėnesių. Ir nuo dabar ateityje draugijos metais skaitysis nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. Tai bus daug parankiau, negu iki šiol.

Mūsų metai baigdavosi su lapkričio paskutine diena todėl, kad auditoriai negalėdavo iki metinio susirinkimo (praityje metiniai susirinkimai buvo laikomi sausio pradžioje) paruošti raportą. Dabar ta kliūtis liko pašalinta ir todėl mes savo metus galėsime baigti, kaip ir daugelis kitų įstaigų.

Metiniam susirinkime bus išduoti valdybos ir komisijų raportai bei atlikti kiti reikalingi darbai, — išrinktos komisijos ir t.t.

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

Šie 1944 metai jau baigiasi. Už kelių dienų mes sutiksime Naujus Metus.

Ką gero jie mums žada? Sunku pasakyti, sunku atspėti.

Šie besibaigiantys metai vieniems buvo laimingi, kitiems mažiau laimingi, o kitiems atnešė ir laug liūdesio.

To pat galima tikėtis ir kitais metais: vieniems jie bus mažiau ar daugiau laimingi, o kitiems jie bus liūdesio metai.

Toks jau žmonių likimas ir nuo to likimo nėra atsigynimo, o ypačiai dabar, kai karas tesibaigia ir vis dar nesimato galo.

Ir vis dėlto tikėkime, kad kiti metai mums atneš daugiau laimės, daugiau suraminimo ir baigsis mūsų krašto ir jo sąjungininkų laimėjimu; tikėkime,

Ellen Schwanneke, 29 metų amžiaus aktorė, kuri būdama 15 metų buvo tikra sensacija Vokietijos scenoje. Naciams įsigalėjus, ji apleido Vokietiją ir apsigyveno Amerikoje. Šiomis dienomis ji priėmė Amerikos pilietybę.

Maria F. Yokubynienė

- Gabrielė

(Tęsinys)

kad bausis ir žiaurusis prie. Bet laisvo kilnojimosi po šalių suvaržymui esant, nebuvo lengvas žmonėms ir šis būdas apsaugoti save nuo bado ar opideijos. Vienok reikalams prieėjus liepto galą patys vokiečiai pradėjo vilniečius skirstyti po Suvalkiją ir kitus derlingesnius kraštus.

Pirmoj eilėj buvo atsiųvelgti prieglaudas, kur vaikai, paliegliai ir seneliai labiausiai jautė trūkumą maisto.

Vaikai buvo stengiamasi apgyvendinti grupėmis po dvarus, o kiti, suaugę ir seneliai, buvo išskirstyti po kaimus.

Tokie kaimams paskirti seneliai neturėjo pastovios vietos. Jie pabuvę pas vieną ūkininką kelias dienas, eidavo pas kitą ir t.t.

Vieni iš jų buvo lyg laukiami svečiai, nes stengdavosi už jų išlaikymą vienokiu ar kitokiu darbu atsilyginti. Be to, jie savo pasakojimais apie patyrimus jų gyvenime, kaip ir nutraukdavo tą monotonią, tų laikų kaimiečių gyvenime.

Be to buvo ir tokių, kurie savo tinginiavimu ir net reikalavimais tapo nepakenciamu slogučių tiems, pas kuriuos jie buvo paskirti.

Vienoje dešimties vaikų grupelėje, kuri teko ponios X globon, buvo ir Zosytė Šilaitė. Ji kaip vyriausia, jau sulaukusi šešiolikos metų, buvo paskirta tą grupę prižiūrėti. Gi vyriausia šiai grupei globa buvo ponios X asmeny, nes prieglaudas bus sutriuškinatas.

Tad laimingų Naujų Metų visiems Chicago Lietuvių Draugijos nariams ir visiems lietuviams!

ra to, kol dar liks nors vienas vaikų nepaimtas. Kiekvieną ūkininką, kuris činė savo globon našlaitį, ji prašė globoti jį ar ją kaip savo. Neužmiršti vakarais primint, kad sukalbtų maldą ir nors retkarčiais nusiųžt į bažnyčią. Taip ji buvo pripatinta, tokias instrukcijas buvo gavusi iš prieglaudos vyresniųjų — tokias instrukcijas ji norėjo perduoti ir naujems tų vaikų globėjams, nors ir ne įsakymu, o tik su maldavimu jos lūpose ir dar didesniu jos širdyje.

Atėjo diena, kada ir ją atvyko pasiimti. Ji turėjusi jaustis laiminga, nes per dvaro vyriausios šeimininkės rekomendaciją, jai teko vieta turtingo ūkininko šeimoje.

Vieną rytą gražiais arkliais ir gražių važelių atvyko ūkininkės su sūnum pasikalbėti su jiems rekomenduojama merga — tarnaitė.

Zosytė padarė gerą išpūdį ūkininkę, o jį jos sūnų dar geresnį. Jaunas, vos 21 metų sulaukęs Simas Rūtulis, išlikęs nuo vokiečių "globos" tik per riebius žandarų papirkimus, kuriais atydziai rūpindavosi jo tėvai — pasijuto kelias pėdas nuo žemės pakilęs, kai Zosytė įėjo į laukiamąjį kambarį, kur jis su motina laukė.

—Aš esu Sofija Šilaitė — padariusi lengvą reveransą ir švelniai šypsodamos tarė Zosytė.

Simas, nors ir nebuvo pasėkęs aukštesnio mokslo, neigi turėjo progos gauti daugiau bendro išsilavinimo, bet jis visuo met stengėsi gražius pasielgimus stebėti ir mėgino jais naudotis. Tat ir šiame atsitikime jis nors ir šiek tiek pavluotai atsistojo ir biskį linktelėjęs:

—Aš esu Simas Rūtulis, o čia mano mama — tarė ir tuo pačiu laiku jautė, kaip karšta banga glamonėjo jo veidą ir svilino ausis, o krūtinėje, kažkas apsivertė ir širdis daužėsi lyg vietos nerasdama. Jis jau pradėjo jaustis neįtikėtai, nežinojo, ką toliau sakyti, ar daryti, bet motina atėjo jam pagalbon.

—Aš manau — pradėjo rimtai ir šaltai Rūtulienė — kad mes vieni kitus klaidingai supratom. Man reikalinga merga darbus dirbti, sunkius darbus dirbti, o ne panaitė. Linkioiti...

—Bet, ponie, aš galiu išmokti visus darbus... aš pasistengsiu išmokti...

—Žinoma, ji išmoks... glamydamas rankose savo kepturę aiškino Simas.

(Bus daugiau)

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI NAUJIENOSE

FALSE TEETH

Dabar gaunamos vėliausias mados dantų dirbtinė. Su jais valgydamas gausi natūrali valgių skonį. Absoliučiai nepasigėrimas. Sensacija. Garantuojama kaip tikrą dantų. \$45

FALSE TEETH

they must be perfect

NATURALI ISVAIZDA

- Nėkvėpiant
- Neskleidant
- Shatterproof
- Reskoning

3 \$22.50

DIENŲ SPECIAL

ATDARA VAKARAIŠ Iki 8:30 PIRM. TREC. ir PENKT. Dirbam pietas, kurių įspausdimal gauti tikiai nuo laisminotų dentistų.

PEOPLES DENTAL Lab.

10 W. JACKSON 3rd Floor Inc.

PASKOLOS DAROMOS

ant Pirmų Morgičių

už pigesni nuosimti—be komisiŃo PAS

MUTUAL FEDERAL

Savings and Loan Assn. of Chicago

2202 WEST CERMAK ROAD Telefonas CANAL 8887

BEN. J. KAZANAUSKAS, Raštininkas.

MOKAME 3% DIVIDENDŲ UŽ IDĖTUS PINIGUS.

DUODAME PASKOLAS ANT ILGŲ METŲ, LENGVAIS IŠMOKĖJIMAIŠ

UNIVERSAL

Savings and Loan Association

1739 SOUTH HALSTED STREET

CHICAGO, ILLINOIS

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Doktorų
Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122

Dr. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl pagal sutartį
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REpublic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos telefonas
BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vak.
Trečiadieniais pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van
DR. GRACE ILIFF
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien—2—4 ir 7—9 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. HEMLOCK 6699

A. Montvid. M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val.: 1 iki 3 popiet. 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELYE 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0591

Telefonas YARDS 3146
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11—12; 2—4 ir 6:30—8:30
Pirmadieniais tik nuo 2—4 ir
6:30—8:30. Šventadieniais: 11—12.

DR. STRIKOLIS
Gdydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8
val. Nedėliot pagal susitarimą.
Ofiso tel. VARDIS 4787
Namų tel. PROSPECT 1936

DR. C. Z. VEZELIS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9
vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
Namų tel. HEMLOCK 0333

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
Tel. Hemlock 8700. Rez. Pro. 6086
Jei neatsiliepia, sauk—SEELYE 0434

Dr. Peter J. Barker
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6155 SO. KEDZIE AVE.
VALANDOS:
nuo 2—4 ir nuo 7—9 kasdien,
išskiriant trečiad. ir sekmad.

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. REpublic 0054
Jeigu neatsiliepia —
Sauk KEDZIE 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir
nuo 6 iki 9 val. vakarais. Trečiadienio vakarais ir sekmadieniais pagal susitarimą.

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DENTISTAS
Naujoji Vieta
3246 So. Halsted St.
Telefonas CALumet 7358

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų ir moterų ir vaikų pagal naujausius metodus. X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1031 W. 18th St. netoli Morgan St.
Valandos: nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakaro ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonas:
Superior 9454 ar CENTRAL 7464

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 S. Ashland Ave.
(2tros lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 0554
Jei neatsiliepia saukite—
Res. Tel.: MIDWAY 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sėkmad nuo 10 val iki 12 diena.

CHICAGOS LIETUVIŲ DRAUGIJOS

metinis

VAKARAS

Sekmadienį Sausio 28tą dieną 1945

SOKOL HALL

2337 SOUTH KEDZIE AVENUE

BUS SUVAIDINTA DRAMA

"IŠ MEILĖS"

PRADŽIA LYGIAI 3:15 P. M.

Įžanga \$1.20; nariams nemokamai (reikės tik valdžios taksus sumokėti)

NAUJIENOS

Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Chicago 8, Ill.
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
\$6.00 per year in Canada
\$6.00 per year outside of Chicago
\$6.00 per year in Chicago
3c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujienu
Bendrovė, 1739 S. Halsted Street,
Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:

Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjotus:	
Viena kopija	3c
Saveitei	18c
Mėnesiui	75c

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	3.25
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75

Užsienio:

Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50

Pinigus reikia siųsti pašto Money

Orderiu kartu su užsakymu.

Kenksminga "defytizmo" nuotaika

Anglijos valdžios viešas pasisakymas, kad ji remia Stalino politiką Lenkijoje ir jo siekimą "saugiu sienų vakaruose", padarė labai slėgiantį įspūdį plačiuose visuomenės sluoksniuose. Daugelis jį suprato, kaip mirties dekretą Baltijos tautoms ir lenkų viltims atstatyti savo valstybėje.

Suprantama, kad tautoms, kurias Londonas ir Maskva tariasi "mėsinėti" arba pasmaugti, britų premjero pareiškimai parlamente buvo skaudžiausi. "New York Times" praneša, kad gruodžio 16 d. Romoje, viename pokylyje, kuriame dalyvavo lietuviai ir estai, vienas jų pakėlė taurę ir, atsiskūjęs amerikiečius, tarė: "Mes geriaime į jus iš kapo".

Sitokia nusiminimo nuotaika yra plačiai pasklidusi tarp lietuvių, latvių bei estų ir Jungtinėse Amerikos Valstybėse.

Iš tiesų, jeigu anglai nori "atiduoti" Rusijai beveik 40 nuosimčių buvusios prieš karą lenkų teritorijos, nepaisant jų sutikimo ir visai neatsižvelgiant į jos gyventojų geismus, tai kokio "susimylėjimo" gali tikėtis Baltijos tautos, kurios nėra Jungtinių Tautų nariai, nėra gavusios jokių garantijų iš Anglijos ir neturi nei savo valdžių, nei savo kariuomenių?

Kuomet Churchillas pritaria Maskvos reikalavimui, kad Lenkijos valdžia būtų "drauginga sovietams" (nežiūrint ar sovietų valdžia bus "drauginga" Lenkijai!), ir kuomet jisai viešai gąsdina lenkų valdžią ištėrime, kad ją gali nustelbti Liublino Komitetas, kaip "reali" Lenkijos administracija, — tai jisai paneigia Lenkijos nepriklausomybę. Juk negalima laikyti nepriklausoma tokios valstybės, kurios valdžiai reikia kitos valstybės "patvirtinimo".

Britų premjero deklamacija apie "nepriklausomą ir stiprią Lenkiją", kuriai jisai nepripažįsta net teisės laisvai pasirinkti savo valdžios, aišku, yra humbugas.

Bet jeigu Churchillas šitaip kalba apie šalį, su kuria britai turi bendro apsigynimo sutartį ir dėl kurios jie stojo į karą, tai kiekvienas gali numanyti, kad su Lietuva, Latvija arba Estija jisai nedarytų jokių "ceremonijų". Stalinas jų nori, tai tegu sau ima!

O kas jas galės apginti, kai dvi galingos imperijos susitars dėl jų kailio? Padėtis tikrai rūsti ir liūdna.

Bet mes nemanome, kad lietuviai — ir jų nelaimės draugai, latviai ir estai — turi jau nuleisti rankas ir "pasiduoti likimui". Tie asmens Romoje, kurie kėlė taurę "iš kapo", visai be reikalo skubinosi Lietuvą laidoti. Jie atliko blogą patarNAVimą savo kraštui, nesuvaldydami savo jausmų (kurie nuo taurės kilnojimu, gal būt, ir buvo nevisai subalansuoti).

Pasidavimo, "defytizmo" nuotaika lošia į ranką kaip tik tiems, kurie kėsinaisi Baltijos valstybes ištrinti iš žemėlapiu. Visos jų propagandos prieš tas valstybes tikslas yra "paalsinti" viešąją opiniją Vakaruose, įtikinant ją, kad "nebėra vilties" jų išgelbėti. Jeigu lietuviai, latviai ir estai ims patys viešai sakyti, kad mes esame "kape", tai didesnė dalis šito tikslo bus pasiekta. Kas gi eis į pagalbą tiems, kurie nebenori daugiau gyventi?

Gyventi šiais laikais reiškia kovoti. Visas pasaulis šiandien kovoja — kovoja dėl ateities, t. y. dėl savo ir būsimų kartų teisės gyventi. Yra klaida įsivaizduoti, kad lietuvių tauta iš šitos kovos gali išsisukti — kad ji turi tikėtis laukti, ką padarys jos laimė arba nelaimė kiti; ir jeigu imperialistiniai grobuoniai nerodo Lietuvai geros širdies, tai kad jau viskas žuvo.

Ne, dar nežuvo! Dar Churchillas neišsprendė nei Lenkijos sienų klausimo, nei Baltijos tautų likimo. Nė juodu abu su Stalinu dar nėra šitų problemų išrišę.

O kiek yra dar kitų problemų Europoje? Ar nors viena jų yra išspręsta? Visais tarptautiniais politikos klausimais dabar eina diskusijos. Galutinio žodžio nėra tarusį nė viena valdžia. Amerika kalbėjo mažiausia, o jos balsas turės, galų gale, daugiau svorio, negu rusų ir britų sudėjus į daiktą.

Amerika nori pirmiausia laimėti karą ir deda milžiniškas pastangas. Nėra pagrindo manyti, kad ji nesišlengs taip pat laimėti taikos.

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

APŽVALGA

SOVIETŲ PROFESINĖS SĄJUNGOS

Žurnalo "Reader's Digest" sausio mėnesio numeryje telpa antra dalis "Raporto apie Rusus", kurį parašė garsus Amerikos laikraštininkas William L. White. Jisai pereitą vasarą praleido šešias savaites Sovietų Sąjungoje, kartu su Amerikos Vaizbos Buto prezidentu, E. Johnstonu, kurį kvietė atsilankyti Rusijoje pats Stalinas.

Kiekvienam, kuris moka angliskai skaityti, verta šitą White raštą perskaityti. Pirmoji jo dalis buvo atspausdinta "Reader's Digest" gruodžio mėnesio numeryje. Tęsinį galima skaityti, ir nemačius "Raporto" pradžios, nes rašytojas paduoda eilę naujų faktų, kurie yra įdomūs patys savaime.

Tarp ko kita, jisai aprašo Rusijos darbininkų unijų, arba profesinių sąjungų ("prof-sojuzų"), tvarką. Susipažinti su sovietų "darbininkų organizacijomis" norėjo amerikiečių grupės vadai, Eric Johnston, ir jisai prašė valdžios leidimo pasikalbėti su jų viršininkais. Leidimas buvo gautas.

"Mes kalbėjome su keturiais iš jų lyderių", rašo William L. White, "bet viso dalyko galva buvo labai gabus vyras 43 metų amžiaus, Kuznecov. Jisai yra tikrai akylas. Gyveno Amerikoje, pabaigė Carnegie Technologijos Institutą ir gavo magistro laipsnį metalurgijoje."

Jų organizacija, kaip jisai mums nupiešė, yra daug maž tokia. Visos Sovietų darbininkų sąjungos (unijos) — atstovaujančios 22,000,000 darbininkų — pasirenčia delegatus į Visos Sąjungos Unijų Kongresą. Šis Kongresas atitinka mūsų Amerikos Darbo Federacijos ir CIO konvencijas, sudėtas į vieną. Jisai išrenka 55 savo narius ir ką tai vadinamą Plenumu. Šitie 55 išrenka 18 į ką tai vadinamą Prezidiumu. O šitie 18 išrinko Kuznecovą savo sekretorium, ir tokiu būdu jisai pasidarė darbininkų galva.

"Mes jo paklausėme, ar visi darbininkai priklauso unijoms, ir jisai atsakė, kad priklauso mažiausia 98 arba 99 nuosimčiai. Duoklių jie moka vieną nuosimtį nuo savo uždarbių. Istojimo mokesčiai nėra."

"Mes jo paklausėme, ar tai yra visai laisvas darbininkų unijų judėjimas, ar jį kontroliuoja valdžia?" "Jisai mus užtikrino, kad judėjimas visai laisvas. Tiesa, pastebėjo jisai, kiekvieną, kurį jie išrenka į Kongresą, turi patvirtinti valdžia, bet mes matėme, kad tai jam atrodė visai menka smulkmena. Man dingtelėjo į galvą, kad, jeigu dailidžių unijos skyrius (Amerikoje) negalėtų pasiųsti savo delegato į visos šalies darbininkų konvenciją, kol jo nepatvirtina valdžia, tai mūsų unijoms tai neatrodytų menka smulkmena — bet tiek to."

"Mes pajudinome kitą klausimą. 'Ar Tamsa esi Komunistų Partijos narys?' paklausėme jo. Jisai pasakė, taip. 'Ir taip pat visi Tamsos štabo nariai?' Jisai linktelėjo galva. Kadangi visi dirbtuvių vedėjai yra komunistai, ir kadangi Komunistų Partija kontroliuoja darbininkus ir pramonės vedėjus, laikydama juos labai griežtoje disciplinoje, tai man atrodė, kad jiems palieka labai mažą, dėl ko jiems reikėtų ginčytis. Todėl aš pasakiau: 'Ką gi tos unijos svarsto?'"

"Jisai tvirtino, kad faktiniai jie visuomet susitaiko. O jeigu ne, tai jie gali apeliuoti, kreipdamiesi net į Prezidiumą, kuris gali apsvaistyti tą ginčą su Vice-Komisaru, kuris yra to trusto vedėjas. Šitokiu būdu, sako jisai, susitaikymas visuomet būna pasiekiamas."

Paklaustas apie darbininkų streikus, Kuznecovas pasakė, kad vienoje dirbtuvėje buvo streikas 1919 m., kuris tęsėsi dvi dienas, ir kitoje vietoje buvo nedidelis streikas 1923 m. Jokių streikų nuo to laiko nebuvo ir nemanoma, kad jų bus ateityje, nes, girdi, "mūsų darbininkai supranta, kad jie dirba kitiems."

Iš darbo pasitraukti arba savą noru pereiti iš vienos dirbtuvės į kitą darbininkas negali. Kas "sauvališka" pasitraukė, tas negaus darbo niekur kitur. O neturėdamas darbo, negaus maisto kortelių ir kambario.

Tai yra tikra baudžiava. Kitąsyk Rusijoje ukinkinai buvo "pritvirtinti" prie durų žemės (todėl jie vadinosi "krepostnye"). Sovietų Sąjungoje yra "pritvirtinti" prie valdžios dirbtuvių darbininkai.

Darbininkų "unijos", kaip matome iš Kuznecovo paaiškinimų, yra valdžios įstaigos darbininkams kontroliuoti, o ne laisvos organizacijos darbininkų reikalams ginti.

Taiigi nėra abejonės, kad ADF prezidentas Wm. Green, o ne CIO prezidentas Murray ir Hillmanas, užėmė teisingą poziciją, atsisakydamas siųsti delegatus į Viso Pasaulio Darbininkų Kongresą Londone, kuriame dalyvaus SSSR "prof-sojuzų" atstovai, nes pastarieji atstovaus Rusijos valdžiai, o ne Rusijos darbininkams.

William L. White, savo rašinyje, paduoda taip pat daug idomių faktų apie kalinių darbą Rusijoje, apie uždarbius ir maisto kainas, ir t. t.

kiau: 'Ką gi tos unijos svarsto?'"

"Darbo sąlygas, socialinę apdraudą, atostogas — panašius dalykus", tarė jisai.

"Ar jos kalba apie algas?"

"Taip", atsakė jisai, "ypatingai apie atlyginimą už akordinį darbą (piece work). Dirbtuvių komitetai svarsto su manadžmentu atlyginimo ratas."

"O jeigu jie nesusitaiko, tai kas tuomet?"

"Jisai tvirtino, kad faktiniai jie visuomet susitaiko. O jeigu ne, tai jie gali apeliuoti, kreipdamiesi net į Prezidiumą, kuris gali apsvaistyti tą ginčą su Vice-Komisaru, kuris yra to trusto vedėjas. Šitokiu būdu, sako jisai, susitaikymas visuomet būna pasiekiamas."

Paklaustas apie darbininkų streikus, Kuznecovas pasakė, kad vienoje dirbtuvėje buvo streikas 1919 m., kuris tęsėsi dvi dienas, ir kitoje vietoje buvo nedidelis streikas 1923 m. Jokių streikų nuo to laiko nebuvo ir nemanoma, kad jų bus ateityje, nes, girdi, "mūsų darbininkai supranta, kad jie dirba kitiems."

Iš darbo pasitraukti arba savą noru pereiti iš vienos dirbtuvės į kitą darbininkas negali. Kas "sauvališka" pasitraukė, tas negaus darbo niekur kitur. O neturėdamas darbo, negaus maisto kortelių ir kambario.

Tai yra tikra baudžiava. Kitąsyk Rusijoje ukinkinai buvo "pritvirtinti" prie durų žemės (todėl jie vadinosi "krepostnye"). Sovietų Sąjungoje yra "pritvirtinti" prie valdžios dirbtuvių darbininkai.

Darbininkų "unijos", kaip matome iš Kuznecovo paaiškinimų, yra valdžios įstaigos darbininkams kontroliuoti, o ne laisvos organizacijos darbininkų reikalams ginti.

Taiigi nėra abejonės, kad ADF prezidentas Wm. Green, o ne CIO prezidentas Murray ir Hillmanas, užėmė teisingą poziciją, atsisakydamas siųsti delegatus į Viso Pasaulio Darbininkų Kongresą Londone, kuriame dalyvaus SSSR "prof-sojuzų" atstovai, nes pastarieji atstovaus Rusijos valdžiai, o ne Rusijos darbininkams.

William L. White, savo rašinyje, paduoda taip pat daug idomių faktų apie kalinių darbą Rusijoje, apie uždarbius ir maisto kainas, ir t. t.

KLaidos PATAISYMAS

Pereito šeštadienio "Naujiene", straipsnyje apie Gruziją, buvo klaidingai pasakyta, kad tą šalį aneksavo caras Petras. Turėjo būti: caras Aleksandras I, tas pats, kuris kariavo su Napoleonu.

SMULKIOS ŽINIOS IS VISUR

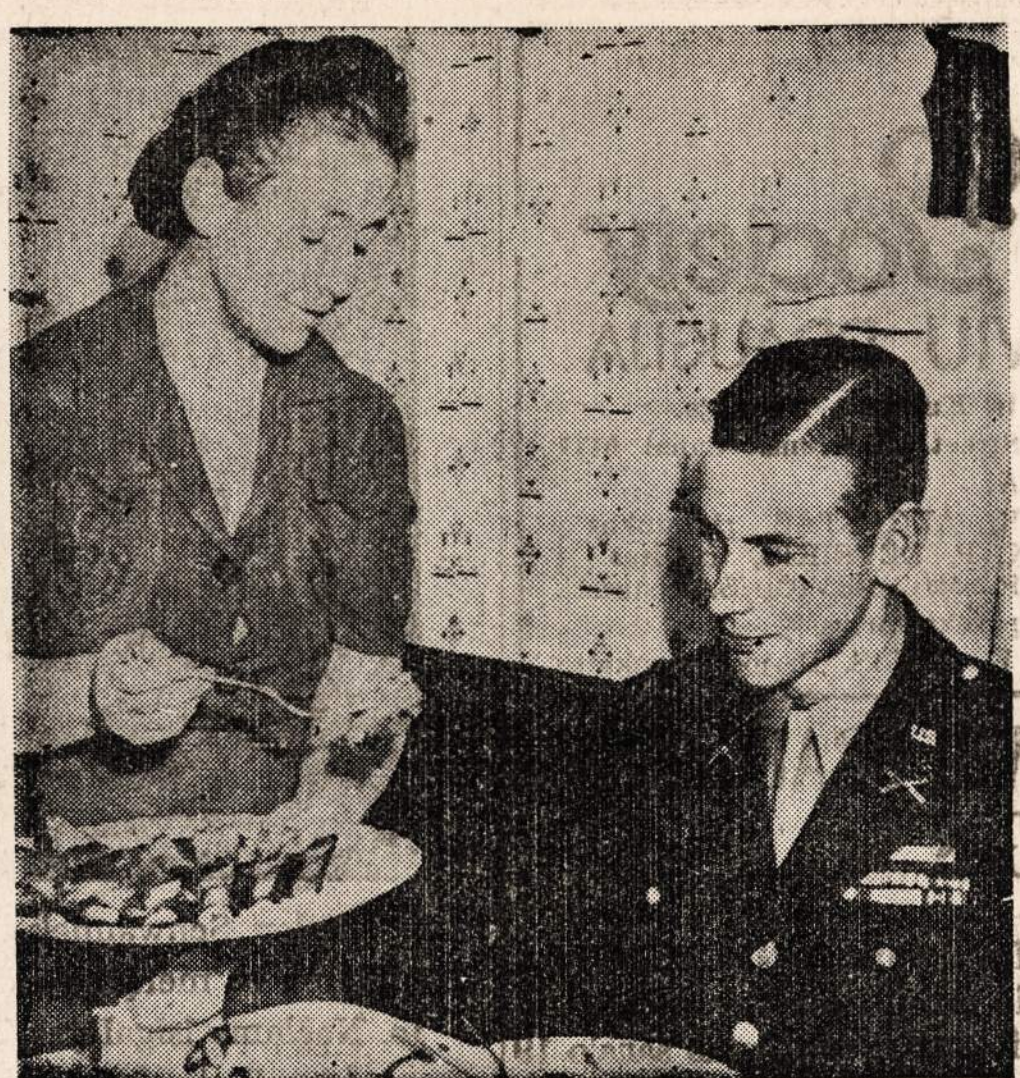
Leytėj vykusiai valo japonus

LEYTĖ, Filipinų salos, gr. 22 d. — Gen. Eisenhower šiandien paskelbė, kad japonų valymas Leytėje eina pasekmingai, priešais bando prasiveržti į Palampas sritį, bet jis vykusiai bombarduojamas.

Iš Ormoco srities tankai ir artilerija veržiasi į šiaurę, iš šiaurės kelią pastoja kitos japonų divizijos.

Tarpkalmėjų pasilikusios japonų jėgos bando persiristi per kalnus, kad galėtų pasiekti jūrą.

PIRKITE KARO BONUS

Lt. Walter David Ehlers, kuris gavo Kongresinį garbės medalį, grįžo namo paviešėti. Jo namai randasi Manhattan, Kans.

POVILAS ROTOMSKIS — SENAS MASKVOS AGENTAS

Povilas Rotomskis, mokytojas Zagarėje, dėjo pastangas įtraukti į svetimos valstybės darbą vietos jaunimą ir suaugusius, bet darbas jam nesisekė. Kaip tikrai vietos gyventojai sužinojo tikruosius Rotomskio tikslus, kai patyrė, kad švietimo vardu pridengius pasikalbėjimus jis nori panaudoti svetimos valstybės nauda, kiekvienas jo vengė.

Kiekvieną jautresnės sielos mokytoją šitoks gyventojų elgesys būtų privertęs susirūpinti, bet Rotomskis, nieko nedamdamas, ir toliau tęsė savo darbą. Ne vienas kalbėjimas patekęs lietuvių nutraukė ryšius su komunistais, nes ten turėdavo progos arčiau juos pažinti, bet Rotomskio nebuvo išsigelbėjusių skaičių.

Kartą įėjęs į sovietų tarnybą, Rotomskis ir kalėjime visą laiką palaikė ryšius su minėtos valstybės agentais. Kalėjime jis praleido apie dešimt metų, o kai išėjo, tai ir toliau bendradarbiavo su kompartijos ir čekos veikėjais.

Antano Smetonos valdžia praleido Povilą Rotomskį iš kalėjimo, bet mokytojauti jis jau negalėjo. Rotomskis, kompartijai simpatizuojančių žmonių padedamas, gavo darbą Kaune, mokytojų knygynė. Be to, jis visą laiką dėjęs neteisėtai nusikraustu mokytoju; nepasakoj, kad jis tarnavo Maskvai, bet tvirtino, kad fašistinė valdžia jį bereikalingai persekiojusi.

Mokytojų knygynas Rotomskis įėjo su tikslu. Į knygyną kasdien užėdavo keli šimtai žmonių. Ten atėdavo paprasti mokytojai reikalingų knygų nusipirkti, bet dažnai užskudavo ir kompartijos agentai instrukcijų gauti. Rotomskis buvo tarpininku tarp slapta Lietuvos veikiančių Maskvos agentų ir iš provincijos Kaunan atvažiuojančių Rusijos bendradarbių.

Iš Kauno Mokytojų knygyno Rotomskis platino ne tikslai slapta komunistų spaudinamus atsisaukimus, bet jis perduodavo ir didesnės svarbos instrukcijas aukštesnio rango agentams.

Maskva įvertina Rotomskio uolumą

Maskva neužmiršo nepaprasto Rotomskio uolumo. Zagarėje Rotomskis suklupo, pirmomis dienomis pateko į policijos pines, bet Kauno knygynė jis labai vykusiai atliko partijos pavestą darbą. Kalėjime būdamas pasimokino konspiracijos iš senų partijos lyderių.

Kaip tikslai Raudonoji Armija okupavo Lietuvą, Smetona pabėgo į Vokietiją ir Meryks perdavė valdžią Paleckiiui, Lietuvon prisijūsti Kremliaus val-

dininkai neužmiršo Rotomskio. Pirmomis okupacijos dienomis jam buvo duotas atsakomingas valdžios darbas.

Dekanozovas įsakė Paleckiiui teisingumo ministeriją pakviesti Povilą Pakarklį. Tai buvo jaunas ir nepatyręs juristas, kuris "Lietuvos Žiniose" atspausdino kelis prieš vokiečius nukreiptus straipsnius. Pakarklis važinėjo Rusijon, bet komunistu tada jis dar netapo. Ir vėliau patys Maskvos agentai pasakodavo, kad Pakarklis yra nesutūpėtas komunistas.

Liaudininkai davė progos Pakarkliui pagarsėti, todėl jis ir buvo pakviestas į teisingumo ministeriją, bet jo kanceliarijos viršininku kompartija paskyrė Povilą Rotomskį. Jeigu Pakarklis buvo nesutūpėtas komunistas, tai Rotomskis buvo labai gerai ištūpėtas. Dešimties metų kalėjime ir pavojingų tarpininko darbų jis įgavo visišką partijos pasitikėjimą.

Teisingumo ministerija buvo labai svarbi įstaiga tuo pereinamuoju laikotarpiu. Lietuvoje prasidėjo didžiausi persekiojimai, prasidėjo nusistovėjusių teisių laužymas, kiekvienas padorus žmogus kreipėsi užtarti su teisėtumo organais. Tokios svarbios vietos Dekanozovas negalėjo patikėti nenusitūpėjusiam žmogui.

Pasirodė, kad ir teisingumo kanceliarijos viršininko pareigose Rotomskis parodė tokią patį uolumą, kokį jis rodė ir mokytoju knygynė. Kompartijos centro komitetas buvo informuotas apie visus teisingumo ministerijos darbus.

Slepia čekos agentų siuntėjima

Kiek vėliau Rotomskis gavo dar aukštesnę vietą. Partijos Centro komitetas pasiūlė paskirti jį teisingumo komisariatui kadru skyriaus viršininku. Tai nepaprastai atsakominga vieta. Jis turėjo teisės ne tik šalinti visus teisingumo tvarkytojus, bet ir naujus skirti. Pagal Rotomskio nurodymus, šimtai ilgus metus teisme dirbusių žmonių buvo pavartyti, o jų vieton paskirti kompartijai ištikimi tipai. Rotomskis pats apie teisės mokslą nieko nenusimanė, nes teisės jis visai nestudijavo, todėl ir netenka stebėtis, kad jis skyrė į atsakomingas vietas šimtus bemokslų.

Rotomskiiui esant teisingumo komisariatui kadru viršininko vietoje, Lietuvoje prasidėjo didžiausias čekos agentų siuntėjimas. Jie areštavo, siuntė Sibiran, grūdė į kalėjimus, šaukdė ir kankino šimtus lietuvių.

Čekos agentai ir oficiali sovietų spauda niekad neprisipažino prie šios sauvalės. Visus

savo nusikaltimus čekistai bandė pridengti sovietinio teisėtumo skraiste, o Povilas Rotomskis parūpino sovietų agentams tuos kadrus, kurie pridengdavo okupantų sauvalę. Rotomskis ne tikai sutiko su čekos siuntėjimu, bet jis pats parūpindavo žmonių tiems siuntėjimams teisinti.

Niekas neturi progos taip greitai kilti sovietų valdžios aparate, kaip tie žmonės, kurie susirūša su čeka. Komisariatui kadru viršininko pareigas eidamas Rotomskis suėjo arčiau su čekos aukštesniais pareigūnais, kurie pasiūlė jį į dar aukštesnę vietą.

Kai Lietuva jau oficialiai buvo prijungta prie sovietų Rusijos, Dekanozovas su Pozdnia-kovu ieškojo žmogaus, kuris Lietuvą galėtų "atstovauti" Maskvoje. Nerado ištikimesnio žmogaus už Rotomskį, 1940 metais spalio 10 dieną Povilas Rotomskis jau išvažiavo iš Kauno į Maskvą su visais reikalingais "įgaliojimais". Jis skaitėsi oficialiu Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos atstovu prie Tarybų valdžios Maskvoje.

Lietuvos pasiuntinys Maskvoje ir kiti atsakomingi pasiuntinybės tarnautojai buvo į koncentracijos stovyklas suvaryti, o Povilas Rotomskis pasiėmė lietuvių reikalus atstovauti. Kaip jis Lietuvą atstovavo, čia kalbėti netenka: jis ne tik tai nepareikšė jokio protesto prieš Maskvos okupacinės jėgos sauvalę Lietuvoje, bet pats aktyviai padėjo okupantams sauvaičiai.

Maskva įsitikino, kad ir aršiausias čekos agentas neatneš rusams tiek daug naudos, kiek Rotomskis, todėl jį ir iškviatė iš Amerikos užsienio komisaro pareigoms eiti. Lietuviai iš jo nieko gero nesulaukė.

Kazys Varkala.

CHICAGOS ŽINIOS

Komunistai Ir Bosai Bendradarbiauja

Detroito ir apylinkėje streikuoją keturių Montgomery Ward kompanijos krautuvinių darbininkai. Chicagoje Ward kompanijos darbininkai ruošiasi streikui.

Taigi kompanija siunčia savo orderius į St. Paul miestą, kur ji taipgi turi krautuves, nes mano, kad to miesto krautuvės nestreikuos.

Dalykas toks, kad čia Wardo darbininkus kontroliuoja komunisto Harry Bridges vadovaujama organizacija. O komunistai yra nutarę nestreikuoti Amerikoje ne tik kol karas tęsis, bet net po karo, kai eis rekonstrukcija.

Pagrindinis aiškinimas šitokio komunistų nutarimo yra toks: Kadangi Sovietų Rusija gauna pagalbą iš Amerikos, tai Amerikoj komunistai turi daryti viską, kad pagalba plauktų Rusijon netrukdoma. Todėl jie turi būti priešingi bet kuriems streikams. Ir kadangi pagalba iš Amerikos bus reikalinga Rusijai po karo, tai komunistai priešinsis streikams ir tuomet, kai karas užsibaigs.

Vadinasi, streikų klausimu šiandien vienodai žiūri ir Montgomery Ward kompanijos viršininkas Sewell Avery ir komunistų bendrakeleivis Harry Bridges.

Jau kurį laiką Detroito ir apylinkėje streikuoją Montgomery Ward ir kompanijos darbininkai. Iš karto jų pikietį policija nekludė. Bet praėjusį šeštadienį valstijos policija išvaikė apie 50 unijos narių, pikietavusių Ward krautuvę miestelyje Royal Oak, Detroito priemiesty.

KAREIVIŲ LAIŠKAI

LAIŠKĄ GAVO PP. ENDZULIAI CHICAGOJE
Rašo sūnus karys Al Endzulis, iš Francūzijos

Dear Father and Mother:
Mano geriausia meilė tamsoms. Šiandien aš leidžiu dieną lengvai, valau kai ką ir išsiuos. Gal ir tamstos darote tai, tik gal tamstoms nėra tokio didelio reikalo, kaip man.

Šiandien pirmą kartą Francūzijoje sutikau lietuvių vaiką iš New Jersey. Jo vardas yra Pete. Dar su juo daug nesikalbėjau, tačiau tikiuosi, kad turėsiu progą pasikalbėti.

Buvau Paryžiuje apie savaitę laiko. Žinia, buvau ten biznio reikalais. Paryžius vis pasiileka gražus ir labai gyvas miestas. Žmonės ten yra sunku su maistu, kurį kietai racionuoja, o kitko, atrodo, jie turi visko užtektinai. Paryžiuje yra daug gražių moteriškių ir dailių vyrų, pats miestas šviesus ir smagus. Nupirkau puikių kvepalų motinai, kuriuos dabar siunčiu namo.

Mačiau didelę Francūzijos dalį, buvau kiekvienoje šalyje šiaurę nuo Francūzijos, kur dabar yra Amerikos kariuomenė. Man patinka Europa — bent tiek, kiek aš mačiau ją iki šiol. Neužligo vėl parašysiu. Tamstas mylintis sūnus Al.

KITAS LAIŠKAS

Dear Mother and Father:
Šiandien jau vėl esu darbe ir jaučiuos gerai. Kaip viskas klostasi namie? Tikiuos, kad gerai.

Kodėl neparašote man, kurį laišką lietuviškai, kad aš neužmirščiau lietuvių kalbos per greitai? Norėčiau, kad motina parašytų vėl man. O gal ji mano, kad aš negaliu skaityti lietuviškai? Turiu pasakyti, kad laišką išskaitysiu. Sėmos laisakai atrodo itin įdomūs, nes ji rašo, kaip, sakyti, gyvą kalbą, o ir jos stilius man priema namus.

Mano paštas, adresuojamas tamstoms, išeina greitai, palyginus su tuo laiku, kurį ina laisakai mus pasiekia. Mes gauname pašta tik kartą ar du mėnesį, taigi laiškus atneša krūvomis.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 26 metų praktikavimas jus garantavimas
Optometrical Akinių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, arba apnimo, nervotumo, skaudama akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atitaiso akis mokyklos vaikus.

Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 val. vakaro. Sešdieniai uždarai, o Nedėlio pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be ainių. Kainos pigiau kaip pirmą.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patirtimas

Tel. YARDS 1829
Pritaiko Akinus Kreivias Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET
kampas 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėlio pagal sutartį.

DR. KARL NURKAT
(NURKAITIS)

Pritaiko tinkamai
akinius už prieina-
mą kainą.
Tel. CALUMET 4591
3241 So. Halsted Street
BUDRIKO RAKANDŲ IR
JEWELRY KRAUTUV

Pasiunčiau tamstoms savo fotografiją. Tikiuos, kad tamstoms patiks. Gal galėsiu pasiųsti ir daugiau.

Tamstas mylintis sūnus Al.
TREČIAS LAIŠKAS

Dear Father and Mother:

Turiu viltį, kad tamstos esate sveiki ir jaučiatės gerai.

Vakar buvo Padėkos Diena. Na, ir celebravome mes ją! Valgėme skanios kalakutienos su spalgiu košele ir sosu, taipgi su visais pridėkais. Keturi mes išgerėme nemažai šampano, ir galite suprasti, kad jautėmės pakiliame ūpe. Tačiau šiandien, ant rytojaus, dalykai atrodo truputį sukrešti.

Nemanykite, kad aš pasikeičiau ir tapau girtuokliu arba kad net pasigėriau. Aš vis gi buvau darbe ir prižiūrėjau stotį, kaip paprastai, nors mano draugai užė ir aš jaučiau smagiai.

Kol kas čia dar nebuvo didelių šalčių, tačiau laukiu jų užeinant bet kurią dieną. Turiu pasakyti, jogei esu prisiruošęs jiems, nes turiu dvejus vokiečių

Laiškai Antano Bernatonių rašyti tėvams iš užjūrio

Nov. 6, 1944.

Brangi Mama:

Tik ką gavau du kartonus cigarečių ir siuntinį nuo jūsų. Cigaretai buvo Wings ir Macdonalds. Aš nesu tikras, kokioj dienoj visa tai man buvo išsiųsta, bet raštas siuntinį laikraštis buvo 9 d. spalio. Daug, daug kartų ačiu už viską.

Prie šio krašto aš baigiu prasti, nes dažnai tenka važinėti tai vienur, tai kitur. Į Londoną tenka nuvykti kiekvieną savaitę. Čia yra daug gerų klubių praleisti liuosą laiką, nors ten kainos ir neperdidelės viskam, tačiau penki dol. iš rankų taip greit išslysta, kaip vanduo, todėl per dažnai ten lankytis neįmanoma.

Ar mano čekis už 1943 metų taksas dar neatėjo? Kuomet gausite, prašau atsiųsti man iš jų mažiausiai dvidešimt dol., nes dabartiniu laiku pinigai yra vienintelis daiktelis, kurio man stinging. Aš turiu užtektinai cigarečių, šokolado, kramtomos gumos ir drabužių, — ir už jų prisuntimą jiems labai ačiu.

P pinigų dabar kiek turiu, man užteks iki gausiu sekančias atostogas, o iki tol aš tikiuosi gauti ir čekį.

Šiame laiške aš mažiausiai naujienų teturiu, kuriomis galėčiau su jumis pasidalinti. Visi kiti dalykai, kurie liečia mus, dabartiniu laiku negalime su nieku apie tai dalintis nė mintimis pasikeisti, nors jie jums greičiausiai nesuteiktų jokio įdomumo.

Beje, paskutinis mano siuntinys atėjo labai geroje tvarkoje ir buvo nepaprastai gerai supakuotas.

Mano plunksna labai blogai rašo, tad manau šį kartą ir baigsiu.

Jūsų sūnus Tony.

* * *

kailinius, keturias kaldras ir užtektinai vilnonių apatinių.

Mano sveikata šauni ir esu sveikas visą laiką. Tiesa, buvau ligoninėje trumpą laiką, nes teko išvalyti užkrečimas.

Viskas pas mus klostasi gan vykusiai ir mes gyvename tikrai gerai, palyginus aplinkum. Tamstos tur būt suprantate, kad itin ilgą laiką mes varėmės pirmyn taip greitai, kaip tik galėjome, nesustodami vienoj vietoje ilgai, kaip dieną ar porą dienų. Tada sudarė daug sunkumo, nes nebuvo galima įrengti patogumų, ir kiekvieną kartą, kai pakeisdavome vietą, teko kasti naujus rūsius, išpakuoti įrengimus, patikrinti juos visus ir būti prisiruošus vėl keliauti. Mažai miego, šaltas valgis, daug lietaus ir purvo veikė žmogų slopinančiai, tačiau dabar, žinia, mes negalime vartytis pirmyn taip greitai arba taip toli, kaip pirmą, nes jeigu pasivarytume daug toliau, tai neužligo būtų Berlyne ir kars greita pasibaigtų.

Dabar mes pasistatėme nemažai patogumų, valgome gerai pagamintą karštą maistą, ir, bendrai, mūsų gyvenimas yra geras, turint omenyje, kad mes vis tebėsame kareiviai ir randamės karo vidury.

Laikas jau gulti, bet aš vėl parašysiu rytoj arba sekmadienį. Taigi pasilikite sveiki. Tamstas mylintis sūnus — AL.

Oct. 16, 1944.

Brangus Tėte ir Mama:

Aš tik ką užbaigiau savo devynių dienų atostogas ir atvykau vėl į savo stovyklą. Atostogose turėjau tikrai smagų laiką. Londone buvau penkias dienas ir keturias dienas buvau Glasgowe, Škotijoje.

Dabartiniu metu Londonas vis dar tebėra be šviesų, tamstos ir nykus, bet Glasgowe yra ir nakties metu šviesus ir aiškus, — jis atrodo visai kaip Toronto. Glasgowe žmonės irgi nepaprastai geri ir draugiški. Keista, jie neapkenčia anglų, bet kanadiečius gerbia ir mėgsta.

Turėjau progos gana daug apžiūrėti idomių vietų ir buvau labai patenkintas, nes mačiau rečiau gražių ir idomių vaizdų ir vietų. Škotija yra labai panaši į kurias vietas Ontario provincijoje. Glasgowe turėjau ypatingą malonumą susitikti su vienu draugu, su kuriuo lankėm drauge St. Frances mokyklą Toronte.

Kuomet aš grįžau, tai radau net šešius laiškus ir siuntinį laukiant manęs. Du laišakai buvo jūsų, vienas nuo Joe, vienas nuo Juliaus, o kiti nuo mano draugų. Siuntinys, kurs buvo išsiųstas 5 rugs., buvo tikrai malonus. Buvo man ypatingai smagu gauti rankšluosčius su išsiutais juose mano numeriais, tai įrodo man, kad manim rūpinatės ir neužmirštate. Ačiu už tai, mama, labai, labai ačiu.

Joe laiškas buvo rašytas 10 d. rugs. Jis dabar randasi Belgijoje ir sakosi, kad Bruselyje labai patinka praleisti liuosą laiką. Jis mano, kad Belgija yra labai graži vieta.

Aš išleidžiau gana daug pinigų ant cigarečių, nes tik šis šimtus jų tegavau kaip esu čia. Tris šimtus cigarečių gavau

Jūsų sūnus Tony.

* * *

Adv. Vytautas Tarutis pastoviai paliuosutas iš karo tarnybos

BRIDGEPORT.—Plačiai chiaciegiams žinomas advokatas Vytautas Tarutis tapo garbingai ir pastoviai paliuosutas iš karo tarnybos, kurioje įsai išbuvo per 22 ir pusę mėnesių ir 13 mėnesių tarnavo užjūry. Jam teko būti pietų Afrikoje, Indijoje, Persijoje ir pagaliaus teko išgulti tris mėnesius ligoninėje Fort Benning, Ga., kai sugrįžo atgal į Suvenytas Valstijas.

Iš ligoninės advokatas Tarutis gavo savo Honorable Discharge ir dabar yra pilnai liuosas pradėti savo profesijos praktiką civilame gyvenime.

Jo busimas ofisas dabar yra baigiamas remontuoti ten, kur pirmiau buvo, prieš išeisiant į karo tarnybą, Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Daug lietuvių advokatų ir profesionalų yra išvykusių karo tarnybą, bet iš atgal sugrįžusių, ar nebus Vytautas Tarutis pats pirmasis garbingai paliuosutas.

Linkėtina jaunam advokatui sėkmingai išnaujo pradėti civilinį gyvenimą.

— VBA.

prieš pat išvykimą atostogų. Taipgi gavau du čekius vienu kartu, Tikiu, kad su siunčiamais man siuntiniais aš gausiu dar daugiau cigarečių. Laikrodys, kurį siunčiau namo, buvo paprastu siuntiniu išsiųstas, — manau, jį gavot tvarkoje.

Joe ir aš turėjome nemalonomo su laiškais, nes kai kurie laišškai dingę. Vienas Joe laiškas atėjo pas mane net už dviejų mėnesių laiko.

Siuntiniai ir laišakai ateina ir ne taip jau greit, bet nuolat, todėl viską, ką tik jūs siunčiat, aš gaunu.

Būdamas Škotijoje aš jums išsiunčiau kalendorių su Škotijos vaizdu, taigi palaikykite jį.

Daugiau nėra nieko ypatingo ką rašyti, todėl ir baigsiu. Ačiu dar kartą už viską, ką tik jūs man siunčiat.

Jūsų sūnus Tony.

* * *

Oct. 24, 1944.

Brangi Mama:
Pora dienų praėjo, kaip gavau jūsų laišką ir šiandien gavau kartoną "Wings" cigarečių. Bet aš dar negavau siuntinio išskyrus tą, apie kurį minėjau paskutiniame laiške; aš jį tebe laukiu.

Ačiu daug kartų už cigaretes. Čia dabar pas mus nieko yp-

LIETUVIŲ IMPROVEMENT KLŪBO
SUSIRINKIMAS

CICERO. — Cicero Lietuvių Improvement Politikos Klūbo priešmetinis susirinkimas įvyko gruodžio 12 dieną Liuosybės svetainėje. Susirinkimas buvo šauktas atvirutėmis, kaip svarbiausias visų metų susirinkimas, kuriame yra svarstoma sekančių metų veikimas ir yra renkama valdyba kitiems metams.

Susirinkimas ir nebuvo toks skaitlingas, kaip turėjo būti. Valdyba dalyvavo visa. Protokolas priimtas. Pagal klūbo tvarką skaityta laisakai. Jų buvo daug ir įvairių organizacijų, ir visi siejosi su finansiais. Vienuose buvo padėka už aukas, kituose buvo prašoma aukų. Mat, klūbas, nors ir nėra stambi organizacija, bet patriotingu yra veiklus, ne nuo jokių patriotiškų ir labdarinių veiksmų neatsisako. Visi laisakai liko priimti.

Komisijų raportai

Vadinama Town Hall komisija, kuri lankosi į miesto tarybos susirinkimus, raportavo, kad miesto taryba turi gana keblumo su didžiosiomis industrijomis, kurios nenori mokėti pilnų sąskaitų, nori gauti tam tikras nuolaidas. Žinoma, tuos nuolaidos sugula ant mažųjų gyventojų ir yra vedami argumentai tame dalyke. Kuo gi čia užibaigs, ateitis parodys. Raportas priimtas.

Valdybos raportas

Valdyba savo raporte paaiškino, kad lapkričio mėnesį susirinkimas neįvyko, bet buvo prisiųstas užkvietimas Raudonos Rožės Klūbo 30 metų gyvavimo jubiliejiniame bankiete dalyvauti. Bankietas įvyko lap-

kričio 26 dieną Liuosybės svetainėje. Buvo prisiųsta tikieta \$10 vertės. Valdyba, pasitarusi, tikieta priėmė.

Visas raportas priimtas. Nutarta tikieta užmokėti.

Toliau raportavo, kad pagal spalio mėnesio nutarimą yra paaukota \$10 Community and War Fondui ir kad nupirktas 6 to vajuos karo bonas už \$200. Raportas priimtas.

Valdybos rinkimas

Eita prie valdybos rinkimo 1945 metams. Valdyba beveik pasiliko visa senoji, išimant išdininką Kl. Laudanskį, kuris atsisakė toliau būti išdininku, nes mano Cicero apieisti. Esas nusitaręs išeiti į ukį gyventi. Apgalėtina, kad klūbas neteks veiklaus nario. Veliju jam paiseikimo ukininkauti.

I jo vietą išrinktas gana veiklus klubietis ir buvęs ilgametis klūbo išdininkas P. Karkauskas. Klūbo valdyba 1945 metams yra tokia:

Pirmininkas J. F. Kimbark, pirm. pagalbininkas J. Areška, nutarimų rašt. A. Tumavich, finansų rašt. J. Balakas, kontrolės rašt. G. Pocius, išdo globėjai Mrs. R. Racauskienė, J. Mikalainis; išdininkas P. Karkauskas, maršalka F. Pecukaitis; veikiantysis komitetas: G. Pocius, J. Areška, P. Karkauskas, F. Pecukaitis, A. Tumavich; knygy patikrinimo komisija: Mrs. K. Jančauskienė, J. Mikalainis.

Nutarta po švenčių surengti pramogą. Šiam tikslui išrinkta komisija, kurioj įeina Mrs. K. Jančauskienė, J. Balakas ir Mrs. Vaičiulienė.

Nutarta metiniame susirinkime turėti alaus ir užkandžių. — Buves.

FOTOGRAFAS

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniomis išlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-46

AR SKAUDA KOJOS?

Nuo Niežėjimo, Skaudėjimo, Persidirbimo, Prakaitavimo. Dr. Blaszczyński rekomenduoja šiuos miltelius: BOROCYL FOOT-BATH ir OXINE. Trinkt kojas kasdien su Borocyl milteliais, nušluoste, ištrinkit su Oxine milteliais. Gaunamos apylinkės vaistinės.

BOROCYL CO., 1200 N. Ashland Av. BRUNS. 7209

CRANE COAL COMPANY

5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 962
WEST VIRGINIA SIJOTOS LUMP \$9.80
STOKER COAL, Aukštos rūšies, du \$7.45
sykiu plautos, Chemiskai prirętos
BLACK BAND LUMP \$11.25
PETROLEUM COKE Extra Coarse \$12.50
PETROLEUM COKE PILE RUN \$10.95

PASKOLOS ANT MORGICIŲ — 4% BE KOMISIŲ

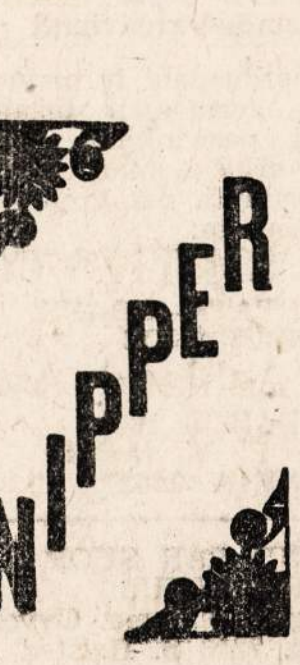
TURTAS \$10,000,000.00. ATSARGOS FONDAS \$975,000.00.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND
LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION

4192 Archer Avenue Telephone Virginia 1141

JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

CHICAGOS ŽINIOS

LIETUVIS ŽUVO AUTOMOBILIO NELAIMĖJE

KORONERIO TYRINĖJIMAS ŠIANDIEN, TREČIADIENI

Juozas Ruseckas (Russell), 38 metų, Elenos ir Juozo Ruseckų vyresnysis sūnus, gyveno adresu 10059 So. State street, Roselande.

Praėjusio šeštadienio vakarą, gruodžio 23 dieną, jisai važiuojo namo. Jį rado sunkiai sužeistą prie 42 gatvės ir Wentworth avenue, netoli jo mašinos. Juozą Rusecką nuvežė į German Deaconess ligoninę, 959 West 54th place. Jis čia ir mirė.

Kūnas pašarvotas Lechavičiaus koplyčioje adresu 10756 So. Michigan avenue.

Laidotuvės įvyks trečiądienį, t. y. rytoj, gruodžio 27 dieną. Iš koplyčios 1.30 valandą po pietų velionis bus palydėtas į Lietuvių Tautiškas kapines.

Šiandien, antradienį, įvyks koronerio tyrinėjimas nelaimės. Jis gal išaiškins, kaip nelaimė įvyko.

Juozas Ruseckas (Russell) dirbo Linc Belt kompanijai, prie 37 gatvės ir Princeton avenue, kaip užvežė. Darbavietę šeštadienį apleido 6:30 valandą vakare.

RAMIOS KALĖDOS CHICAGOJE

Pirmadienį Kalėdos Chicagoje praėjo ramiai. Tiesa, kai kurie darbininkai ir darbininkės dirbo įmonėse, bet dauguma chigagiečių Kalėdas praleido namie, prisimindami savo sūnus ir dukteris, kurie dėl karo negalėjo būti kartu su kitais šeimos nariais.

Chicago pašto viršininkas Krueger pradžioje visus gautus Kalėdų paketus ir laiškus išnešioti pažymėtai adresais. Atrodo, kad jis pradžioje ištesėjo. Kalėdų siuntinius pašto samdiniai nešiojo visą Kūčių dieną, nors tai buvo sekmadienis.

Kelivimas traukiniais ir autobusais sekmadienį ir pirmadienį atrodė nusiūgęs, palyginus su užplūdimo stočių ir vagonų pradžios šeštadienį.

Pamaldos laikyta bažnyčiose ir pamokslai sakytą Kalėdų švenčių tema.

Mėsos Racionavimas Bus Sugrąžintas

Racionavimas mėsos ir mėsos produktų nuo gegužės mėnesio šių metų buvo panaikintas daugumai mėsos rūšių ir mėsos produktų. Racionavimas pasilikto tik brangesnei mėsei, kaip pav. steikams.

Dabar iš Washingtono pranešama, kad su naujų metų pradžia racionavimas bus ataukintas daugumai rūšių mėsos, taipgi ir daugumai kepuotų daržovių.

Traukinys Užmušė Tris Automobilistus

Kūčių dieną, sekmadienį, Oak Parke važiuojo automobilu Charles J. Mahne, 50 metų, 814 S. Cuyler st., Oak Park, jo žmona Phoebe, 41 metų, ir p-ia Margaret Evans, taipgi iš Oak Parko.

Prie Harrison gatvės jų automobilį užgavo pravažiuojantis traukinys. Visi trys automobilio pasažieriai žuvo. Jie važiuojo į kapines uždėti vainiką ant giminės kapo.

Tyrinėja Taksikebų Operavimą Chicagoj

Chicagoje girdėti nusiskundimų, kad kai kurie taksikebų šoferiai per daug paima užmokescio iš pasažierių kai veža juos grupėmis. Kitas nusiskundimas yra, kad tuli taksikebų šoferiai atsisako gabenti pasažierius, kai gabenimas jiems neatrodo pakankamai pelningas.

Taigi taksikebų praktiką nutarė tyrinėti miesto tarybos lokalinės transportacijos komisija. Kitas dalykas: policijos komisinerius Allman paskelbė, kad jis paskyrė dar 20 dektetyvų stebėti taksikebų prak-

tišką. Šitie civiliai drabužiais pasirėdę policininkai ypatingai stebės taksikebus prie viešbučių ir prie geležinkelio stočių.

Benjamin Samuel, Yellow Cab Co. prezidentas, ir Michael Sobol, Checker Taxicab Co. prezidentas, abu pareiškė, kad jie pasamdydys daugiau inspektorių taksikebų vairuotojams prižiūrėti. Vadinasi, ruošinama trejoja taksikebų šoferių priežiūra.

Stengiasi Palaikyti Darbininkus Karo Darbuose

Pastaruoju laiku matyti pastangos darbininkų, dirbančių karo darbus, susirasti samdą tokiose įmonėse, kurios fr karui pasibaigus ketina testti gamybą be sustojimo. Taigi jie traukiasi iš karo įmonių ir ieško pastovesnio, jų manymu, darbo kitose įmonėse.

Johnson and Johnson įmonė Chicagoje paskelbė šitokią planą darbininkams pas save palaikyti: kompanija žada mokėti dviejų mėnesių algą savo vyresniesiems (aukštesnės vietos užimantiems) darbininkams, kai bus pranešta apie karo paliaubas. Ji užmokės mėnesio algą, po karo paliaubų paskelbimo, įvairiems savo klerkams ir formams. Ir pagaliau ji pradžioje dviejų savaitių algą visiems kitiems darbininkams po paliaubų paskelbimo.

Šių algų sumokėjimas, sako kompanijos vedėjai, padės samdiniams lengviau sulaukti laiko iki įmonės gamyba persiorgtaniuos ir pradės civilinių reikmenų produkciją. Kompanija tikisi tuo būdu palaikyti savo darbininkus darbe ir sulaukyti juos nuo ieškojimo kitokių darbų.

Traukinio Nelaimėje Keturi Užmušti

Chicago and North Western pasažierinis traukinys užgavo sekmadienio vakarą sulūžusį bėgį prie Poplar Grove, 74 mylias nuo Chicago. Įvyko traukinio nelaimė, kurioje žuvo keturi žmonės ir buvo keliolika sužeistų. Nelaimė įvyko 6:30 valandą. Daugelis važiuosiu pasažierių buvo kariai.

Suėmė Pabėgėlį Iš Kalėjimo

Prieš kurį laiką iš San Quentin kalėjimo, Kalifornijoje, pabėgo Russell B. Gibson. Jis vėliau atvyko Chicago. Praėjusį ketvirtadienį, gruodžio 21-ą, jį užklupo šešeimininkaujanti name adresu 5518 Winthrop ave. dženitorius. Kartu su to namo gyventoju George

MAJ. RICHARD I. BONG, IZVIMIAUSIAS AMERIKOS LAKŪNAS, DĖVI KONGRESINĮ GARBĖS MEDALĮ, KURĮ PRISĖGĖ GEN. MACARTHUR. BONG NUMUŠĖ 38 PRIEŠO LĖKTUVUS.

Barone dženitorius suėmė Gibsoną ir atidavė policijai.

Gibson policijoje prisipažino, kad Chicagoje jisai padarė apie 50 vagysčių nuo to laiko, kai čia atvyko.

Daug Reikalavimų Kūdikių Priėmimui

Cook kauntės teisėjas Edmund Jarecki praneša, kad 11 šių metų mėnesių Chicagoje 2,550 šeimyninių porų padavė prašymus leisti joms priimti svetimus kūdikius ir juos auklėti.

Pernai per tą patį 11 mėnesių laikotarpį tokių prašymų buvo paduota 621 mažiau.

Kūdikių globos įstaigos aiškina, kad norinčių priimti, kaip savo, svetimus kūdikius šeimų yra daugiau, negu kūdikių, kuriuos galima duoti priėmimui.

Skaicius neįstatymiška gimusių vaikų (pavainikių) šiame Chicagoje ir Cook kauntėje siekė 2,619 ir buvo didesnis, negu pernai.

Didžiausios Minios Keliautojų Švenčių Laikotarpis

Chicago traukinių ir autobusų kompanijos praneša, kad praėjusios savaitės pabaigoje, prieš Kalėdų šventes, jos turėjo didžiausią savo istorijoje kiekį pasažierių gabenti.

Union stoty šeštadienį prisigrūdė daugiau, negu 1,000 pasažierių, kurie nestengė gauti vietos traukiniuose. Stoties viršininkas pareiškė, kad tai buvo pirmas kartas kai pasažieriams nestengta suteikti traukinių.

Apie perpildytus traukinius su švenčių atostogininkais praneša kitos geležinkelio ir autobusų kompanijos.

Nekontroliuojamas Lėktuvas Užgavo Kitą

Dviejų pasažierių lėktuvą važiuojo sekmadienį Donald Gridley ir p-lė Eleanor Cramer Saline, Mich., apylinkėse. Gridley išgirdo bėgimą. Pažiūrėjęs pamatė, kad jo lėktuvo uodega nukrito. Nieko nelaukdam Gridley ir p-lė Cramer išsoko iš lėktuvo ir nusileido parašiutais žemyn.

Tuo tarpu skrido kitas lėktuvas, gabenęs 15 pasažierių ir tris narius įgulos. Jisai užgavo paliktą vieną lėktuvą, kuris krito žemėn. Mažasis lėktuvas nukrito ir sudūžo, o pasažierinis, nors pažeistas, sugebėjo nusileisti ganykloje, ir nė vienas jo pasažieris nenukentėjo.

ENGLISH COLUMN

LEYTE PENINSULA OFFERS JAP "COFFIN CORNER" LIKE LAST-STAND AREAS OF NAZIS IN THE WEST

By wedging the Japanese into the northwest peninsula of Leyte, beyond captured Ormoc port, the Yanks are setting up a "coffin corner" in the Philippines similar in certain geographic ways to those occupied by retreating Nazis during the North African and Mediterranean campaigns, says the National Geographic Society.

In Tunisia, Sicily, and Corsica, it was a northeast promontory that became the scene of last-ditch stands by the enemy. The Leyte peninsula faces the opposite direction; but, like the others, points a finger of land toward future and more important objectives. The northwest tip of Leyte, Rabin Point, looks toward Luzon, the largest island of the Philippines, and Manila, the capital. Manila is a little over 300 miles away.

Resembles Cape Bon

The Leyte peninsula, shaped like a giant ear, is roughly a thousand square miles in extent, about the size of the Cape Bon area of Tunisia which first earned the unpleasant name of "coffin corner."

As in the other cases, the Leyte extremity is a rugged body of land. Its hills and mountains reach around the same heights as those of Cape Bon. They are not, however, so high as those of the Sicilian and Corsican peaks, which tower to more than 10,000 and 4,000 feet respectively.

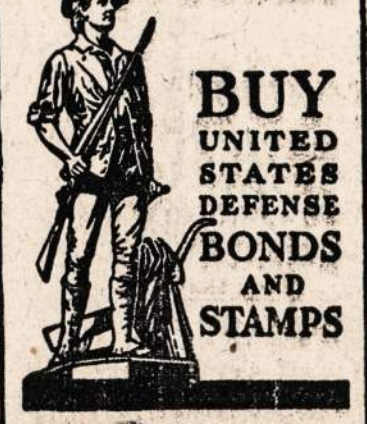
The highest points in the Leyte promontory are found in a split off sub-peninsula in the northeast (nearly 2,300 feet), and in the far south (a little over 1,950 feet). Most of the area is fairly high, wooded plateau-and-hill country, sloping toward the shore from the central regions. An uneven rim of coastal plains surrounds the highlands, broken by an occasional range reaching to the sea.

The western shore of the peninsula, from which any attempt might be made to evacuate Japanese forces, is cut by a number of small coves and bays. In spots this coast is low and sandy. Here and there bluffs rise 50 to 75 feet, giving way in turn to broad, flat plains, marked by mangrove growth and coconut trees.

Before the Americans captured Ormoc, southeast of the promontory, this port was Japan's chief remaining base on the island, and one through which supplies were sent to keep the battle going.

An alternate, though less advantageous, port left to the Japs, is Palompon, on the west coast, south of center. Smaller and normally less important commercially than Ormoc, Palompon is the terminus of the only fairly good road reaching across the northwest Leyte peninsula to the sea.

FOR VICTORY

PIRKITE KARO BONUS

CLASSIFIED ADVT.

HELP WANTED—MALE

Darbininkų Reikia

HELP WANTED—MALE

Darbininkų Reikia

DANLY MACHINE SPECIALTIES REIKALAUJA

ARC WELDERS
RADIAL PRESS OPERATORS
MULTIPLE SPINDLE DRILL
PRESS OPERATORS
MILLING MACHINE
OPERATORS
VERTICAL DRILL MILL
OPERATORS

Moderniška karo darbų dirbtuvė. Geros darbo sąlygos. WLD užgirtas algų mokėtis ir užpelnę darbo planas, kuris teikia jums progas žengti pirmyn kol lavinatės ir rodote savo gabumus.

DANLY MACHINE SPECIALTIES, INC.

2100 WEST 52nd AVENUE
CICERO 50, ILLINOIS

Paimkite Douglas Park "L" iki pat durų.

BUS BOYS

ČIA YRA NUOLATINIAI DARBAI IR MALONIOS DARBO SĄLYGOS
Geras Mokestis
ATEIKITE ŠIANDIEN!
Atsiliepkite:

EDGEWATER
BEACH HOTEL
EMPLOYMENT OFFICE
5357 Sheridan Road

REIKIA CORE MAKERS MOLDERS

Lengvas darbas prie aluminium castings.

46 valandų darbo savaitė.
GERAS MOKESTIS
BUTINA PRAMONĖ
Atsiliepkite paprastomis dienomis nuo 8 ryto iki 5 po pietų. Šeštadieniais nuo 8 iki 12 dienos.

2742 W. 36th Place

MECHANIKU, VELDERIU, pagalbininku prie statybos įrengimų patalysų. Pastovus po karo darbas. Viduje Central Contractors Service, 1150 N. Branch St., arti Division-Elston.

Iš priešmetinio Simano Daukanto Draugijos susirinkimo

Užtvirtinta visa senoji valdyba. Aukavo Community and War Fondui.

Simano Daukanto Draugija laikė priešmetinį susirinkimą sekmadienį, gruodžio 3 dieną š. m. Pirmininkui atidarius susirinkimą eita prie svarstymo bėgančių reikalų.

Paaikškėjo, kad yra tik du ligoniai nariai. Pirmininkas pranešė, jogei praėjusį mėnesį mirė du nariai, Jonas Locaitis ir Jonas Aleksandravičius. Susirinkimas vieną minutę atsistojęs pagerbė mirusius.

Paskui buvo Community and War Fund klausimas. Pagal duotą įnešimą nutarta ir narių suaukota \$13.10. Taipgi išrinktas komitetas surengti vakarą po Naujų Metų. Į komitetą įėjo šie nariai: A. Vaišvilienė, P. Kvietkienė ir A. Vilkiš.

Apsvarsčius bėgančius draugijos reikalus buvo rinkimas valdybos. Nutarta visą valdybą palikti ir užgirti tą pačią. Valdyba (senoji ir naujoji) yra tokia: V. Kriščiūnas, pirm.; J. Racevič, pirm. pagalb.; P. Kilis, nutarimų rašt.; A. Kaulakis, finansų rašt.; A. J. Zaltaoris, išdininkas; J. Malinauskas, kontrolės rašt.; P. Juozapavič, kasos globėjas; K. Valaitis, sergančių narių lankytojas ir durų maršalka; A. Vilkiš, knygyno prižiūrėtojas, Dr. J. P. Poška, daktaras kvotėjas; metinio knygų patikrinimo komisija K. Demereckis, P. Keutis ir Iz. Masaitis.

Varde draugijos tariau ačiu Naujienoms už talpinimą korespondencijų ir valdybos adresų per visą 1944 metą.

Pagaliau sveikinim visus Draugijos narius su šventėmis ir linkiu linksmy Kalėdų ir laimingų Naujų 1945 Metų, visiems draugams ir draugėms.

— P. K., sekr.

HELP WANTED—FEMALE

Darbininkų Reikia

REIKIA

DŽENTORKŲ

VALYMO DARBAS
MOTERIMS

Valandos
nuo 5:30 vakaro iki 12 naktų.
KARINĖ PRAMONĖ

Taipgi reikia
DINING ROOM
ATTENDANTS

ATSILIEPKITE

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

EMPLOYMENT OFFICE
FOR WOMEN
Street Floor
309 W. Washington St.

REIKIA

Hotelio Tarnaičių ir Valytojų

ČIA YRA NUOLATINIAI DARBAI IR MALONIOS DARBO SĄLYGOS
Pilno laiko darbas arba tik jo dalis
jūsų pačių patogumui.
\$92.00 1 mėnesiui!

Atsiliepkite
EDGEWATER
BEACH HOTEL
EMPLOYMENT OFFICE
5357 Sheridan Road

REIKALINGA

ŠEIMININKĖ—GERA VIRĖJA

Puikūs namai. Aukščiausias mokėtis, reikia, kad galėtų prižiūrėti mažus namus. 2 suaugę šeimoje tikti. Nėra skalbimo. Privatus kambarys

LOGAN SQUARE DISTRIKTE.

HOLLYcourt 3230

Reikia OPERATORŲ

Vienos adatos siuvamos mašinos. Taipgi punch pres operatorų. Reikia ir kitokių nepatyrusių darbininkų. Pastovus darbas dabar ir bus po karo. Geras mokestis. Malonios darbo sąlygos.

KROLL BROTHERS
Manufacturers of baby carriages and juvenile furniture
1801 S. Michigan Ave.

REIKIA MOTERŲ skudurų skirstytojų. Patyrimo nereikia. Geras mokestis. Pastovus darbas. J. Chapman and Sons, 1001 W. North Ave.

REIKALINGOS SIMSTRATESSES Patyrušios. Skalbikla. Bendras patalysų darbas. Geras mokestis. Pastovus darbas. Standard Laundry Co., 1824 So. Wabash. Matykite Mr. Kulp.

REIKIA MOTERŲ valyti raštą. Geros darbo sąlygos. 2700 N. Karlov Avenue.

REIKIA

Daržovių Valytojų VIRTUVĖJŲ

PAGELBININKĖS
Sėkmadienį ir šventadienį laisvos. GERAS MOKESTIS
Valgis ir uniformos.

HARDING'S
68 W. Madison St.

PERSONAL

Asmenų Teško

\$50.00 D Y K A I
Jeigu jūs žinote, kas turi gerą automobilį parduoti. Aš galiu nupirkti jusiškį ir jums sumokėsiu \$50.00 ekstra cash.

Phone SEEley 0607
Po 6 vakaro pašaukite—
Phone JUNiper 1530.

MAKE EVERY
PAY DAY
BOND DAY

JOIN THE PAY-ROLL
★ SAVINGS PLAN ★

REAL ESTATE—FOR SALE
Namai Žemė—Pardavimui

PERKAM, parduodam ir mainom namus, lotus, farmas ir biiznius Turime didelį pasirinkimą namų pirkti už cash arba mainais. Norinti pirkti ar mainyti, dėl greitesnio pataravimo šaukite:

PAUL M. SMITH & CO.

REAL ESTATE—LOANS
—INSURANCE
4631 So. Ashland Ave
Tel. YARDS 1901
(Po 6:00 P. M. šaukite
VIRGINIA 1662)

GIFT AND CAR SHOP
PARDAVIMUI
Žema randa, garų šildoma. Gyvenimui kambarys. 7243 S. Halsted St. Tel. VINCennes 3120.